	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	१२. असंवेदनशीलता				
१.४.१	लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.				
१.४.२	माझ्या मनात त्या त्या क्षणाला कोणती भावना आहे हे मला समजते				
0.34.2	कोणत्याही भावनेचा काय उपयोग असतो हे मला समजते व त्यामुळे मी स्वत:ला				
१.४.३	दोषी मानत नाही.				
१.४.४	कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अपेक्षा करत नाही.				
१.४.५	मनात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद द्यायचा हे समजते.				
	अडचणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही.				
	मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो.				
	माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो.				
1 (. 2 9	मित्र, नातेवाईक, परिचित अशा वर्तुळातील कोणालाही अडचण आली तर काय				
۹.၃.۲	मदत करता येईल असा विचार माझ्या मनात पहिल्यांदा येतो.				
4.3.2	कोणत्याही समाजगटातील व्यक्तींनी चीड येईल असे वक्तव्य केले तरी सुरुवातीला				
7.4.1	त्यांचे दुःख काय असेल असे शोधावेसे वाटते.				
4.3.3	माझ्याकडून आर्थिक अथवा वेळेची मदत समाजातील उपेक्षित घटकांना व्हावी				
	यासाठी मी संधी शोधतो.				
4.3.8	देशाची प्रगती कोणत्या क्षेत्रांमध्ये व्हावी, यासाठी माझे चिंतन चालू असते.				
	समाजाचे आजचे, कालचे आणि उद्याचे शत्रू कोण; त्यातले अन्तर्गत व बाह्य कोण;				
4.3.4	अन्तर्गत शत्रूंचे मतपरिवर्तन व बाह्य शत्रूंचा प्रतिकार कसे करायचे यासाठी याचा				
	अभ्यास व चिंतन चालू असते.				
٧.٩.٩	मनाविरुद्ध घडणाऱ्या घटनांना मी कृतिरूप प्रतिसाद देतो				
8.2.2	समाजातील उपेक्षित घटकांबद्दल मला माहिती असते व त्यांना विशेष संधी				
	मिळाव्यात यासाठी मी आग्रही असतो.				
٧.१.३	सामाजिक प्रश्नासाठी उपोषण, मोर्चा या मध्ये संधी घेऊन सहभागी होतो.				
8.8.8	स्थानिक प्रश्नांना वाचा फोडण्यासाठी मी नगरसेवक,आमदार यांची भेट घेणे;				
	प्रतिनिधित्व, पत्रव्यवहार , RTI या सारखे पर्याय वापरून पाहिले आहेत.				
	समाजातील अनिष्ट गोष्टींमुळे मला व्यक्तिश: दुःख होते.				
1 X 2 10	मला अन्याय घडतोय हे ओळखता येते व त्या मागची काय कारणे असतील हे मी				
	शोधून काढतो.				
	मी अन्यायाविरोधात स्पष्टपणे माझे मत सर्वांसमोर व्यक्त करतो.				
8.2.9	चुकीच्या गोष्टी घडणे थांबवण्यासाठी मी लगेच काम सुरू करतो.				
२.४.१	गटातील सदस्यांना एक सामायिक उद्दिष्ट दाखवून प्रेरित करू शकतो. किंवा आधीच				
	ठरलेल्या उद्दिष्टाकडे गटाचे लक्ष वेधू शकतो.				
२.४.२	गटातील सर्वजण समान इतिहास / वारसा यातून प्रेरणा घेतील अशी योजना करतो.				
2.8.3	गटामधील सदस्यांचे गुणग्रहण करू शकतो.				
	गटातील सदस्यांच्या आयुष्यात काय घडत असते या बद्दल मला माहिती असते व		1		
2.8.8	गटातील सदस्यांच्या गरजेच्या प्रसंगी मी मदतीला धावून जातो.				
	गटामध्ये कोणते काम कोणी करावे याची जाणीव असते.				
2 V C	आपल्याहून कमी किंवा जास्त वयाच्या, तसेच वेगवेगळ्या विचार व स्वभाव				
ર.૪.६	असणाऱ्या सहकाऱ्यांसोबत उत्साहाने काम करता येते.				
2 7 12	गटावर माझेच वर्चस्व पाहिजे असे न वाटता कोणाचीही मदत वा मार्गदर्शन				
۲. ۵. ۵	स्वीकारून, मी पुढाकार घेऊन गटाकडून काम करून घेतो.				
۲.۷.۷	स्वतः गटाचे नेतृत्व करण्याची जबाबदारी घेतो.				
२.४.७ २.४.८					

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	१३. सातत्याचा अभाव				
4.2.8	जरी मला वेळेची खूप कसरत करावी लागत असेल तरी मी माझं काम पूर्ण				
۷.۲.۲	करण्यासाठी ठरावीक वेळ काढतो.				
4.2.2	कामासोबत नियमित उपासना, व्यायाम, वाचन, इतर छंद यासाठी वेळेचे नियोजन				
4.7.7	ब्यापैकी चांगले केलेले असते.				
4.2.3	एखाद्या नियोजनानुसार राहून गेलेली कामे होण्यासाठी वा बिघडलेले नियोजन				
7.7.4	पूर्ववत आणण्यासाठी मला आवश्यक ती योजना करता येते.				
4.2.8	प्रत्येक दिवस, प्रत्येक क्षण महत्वाचा आहे याची जाणीव मला असते व त्यामुळे मी				
	सतत नवीन काय करायचे याचा शोध घेत राहतो.				
4.2.4	लगेचच नाही, तर थोड्या पण नियमित प्रयत्नांनी बदल होतो हे मला समजते व				
	त्याप्रमाणेच मी उद्दिष्ट व उपक्रमांचे नियोजन करतो.				
	प्रतिसाद मिळत नसलेल्या कृतीतही मी पाठपुरावा चालू ठेवू शकतो.				
	पूर्वी राहून गेलेली कामे नव्याने नियोजनात मी आणतो.				
	मी जे वाटेल ते कामापेक्षा कामाच्या दीर्घकालीन परिणामाला महत्त्व देतो.				
	माझे काम इतरांना उपयुक्त व्हावे याची काळजी मी घेतो.				
	माझे काम मी नसतानाही चालू राहावे यासाठी प्रयत्न करतो.				
	माझे जीवनध्येय (Life goal), जीविका ध्येय (career goal), शैक्षणिक ध्येयं				
4.0.8	(academic goals) व व्यक्तिमत्त्व विकसन ध्येय (personality				
	development goals) यात व माझ्या आवडीनिवडींमध्ये समन्वय असतो.				
4.0.4	मी कोणत्याही कामाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, सध्याचा परिणाम व १०-१५				
	वर्षांनंतर होणारा परिणाम यांच्याबद्दल मांडणी करू शकतो.				
4.0.&	मी उपक्रम कोणता झाला या पेक्षा परिणाम जो हवा होता तो झाला की नाही				
	याला प्राधान्य देतो.				
4.0.0	प्रत्येक वेळी काम होत नाही म्हणून व्यक्ती बदलण्यापेक्षा, जिथे शक्य आहे तिथे, मी				
	व्यक्तीचे शिक्षण होण्याला प्राधान्य देतो.				
4.0.6	मला काय मिळते या पेक्षा ध्येयपूर्ती किती प्रमाणात झाली यावरून मी उपक्रमाचे				
	यशापयश ठरवतो.				
	पुढच्या ५ वर्षात काय करणार आहे यासाठी स्वप्ने लिहितो व अंदाज मांडतो.				
1	मी ज्या ज्या क्षेत्रांमध्ये काम करत आहे, त्यातील महत्त्वाच्या ऐतिहासिक घटनांची व				
I '	बदल घडवण्याची क्षमता असणाऱ्या व्यक्ती / संस्था / संघटना वा अन्य घटकांची				
	मला कल्पना असते.				
	एखादी घटना कशी कशी घडत जाऊ शकते / एखादे उद्दिष्ट कसे कसे पूर्ण होऊ				
	शकते, याबद्दल मला अंदाज मांडता येतो. ते उद्दिष्ट साध्य करण्याच्या पायऱ्या मला				
	स्पष्ट असतात.				
4.8.8	अमुक एका प्रकारे काम होणार नसेल किंवा उद्दिष्ट गाठले जाणार नसेल तर पर्यायी				
	मार्ग किंवा वेळापत्रक मला लगेच तयार करता येते.				
4.8.4	जगातील विविध संधींचा शोध घेऊन आवश्यक त्या गोष्टींचा स्वीकार करतो.				
	पुढच्या १० मिनिटांमध्ये, दिवसभरामध्ये, आठवड्याभरामध्ये, महिन्याभरामध्ये,				
	वर्षभरामध्ये व ५-६ वर्षांमध्ये मी काय काय करणार आहे अथवा मला काय काय				
4.8.8	करावे लागणार आहे अशा कामांची वर्गवारी मला सहजपणे करता येते व अशा				
	विविध पातळ्यांवरील कामांमधील परस्पर संबंध मला सहजपणे शोधता येतो,				
4.8.0	माझे जीवनध्येय मला माहिती आहे व ते गाठण्यासाठी आवश्यक ते नियोजन मी				
	सतत करत असतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	१४. अनेक अवधाने सांभाळता न येणे				
3.4. १	मला एकाच वेळी आठ ते दहा जणांची कामे हाताळता येतात, व त्यांना मी उत्तरे देत राहू शकतो.				
રૂ.ધ.ર	मला २० हून अधिक व्यक्तींच्या आयुष्यात काय काय चालू आहे हे व्यवस्थित माहिती असते व त्यांना मी जी मदत करणे गरजेचे असते ती मी करत असतो.				
3.4.3	दिवसभरातून कोणतेही काम करत असताना सतत मी एका बाजूला स्वतः इतर गोष्टींचा विचार करतो आणि त्याबद्दलची जाणीव मला असते.				
3.4.8	माझी एका कामातील गुंतवणुकीची तीव्रता कमी न करता पटकन दुसऱ्या कामाकडे तेवढ्याच गुंतवणुकीसह मोहरा वळवता येतो.				
રૂ.ધ.ધ	गटातला प्रत्येक जण काय करतो आहे, काय चाललं आहे याकडे मला लक्ष देता येते व त्यांना येऊ घातलेली अडचण येणारच नाही अशी योजना मी करू शकतो.				
રૂ.५.६	व्यक्ती/ कुटुंब / संस्था / समाजातले कोणते बदल उपयोगाचे किंवा उपद्रवाचे ठरणार आहेत याबद्दल मला जाणीव असते.				
રૂ.५.७	विविध क्षेत्रांमधील महत्त्वाच्या ऐतिहासिक घटनांचा वर्तमानकाळाशी संबंध मी गरजेप्रमाणे जोडतो.				
६.५.१	मी घेतलेल्या निर्णयाचा अपेक्षित परिणाम झाला नाही तर स्वतःला दोष न देता मी त्या निर्णयाचे विश्लेषण करू शकतो.				
६.५.२	गटात काम करताना मी माझ्या निर्णयाचे श्रेय घेत बसण्यापेक्षा गटाच्या यशावर अधिक लक्ष केंद्रित करतो.				
દ્દ.५.३	माझ्या नजरेतील माझी किंमत ही माझ्या निर्णयांच्या बऱ्या-वाईट परिणामांवर अवलंबून नसते.				
દ્દ. ५. ૪	पूर्वी घेतलेल्या निर्णयांच्या परिणामांचा आढावा घेताना, त्यात चुका काय झाल्या यावर लक्ष देण्यापेक्षा मी त्यातून काय शिकायला मिळाले यावर लक्ष देतो.				
દ્દ .	माझ्या निर्णयांवरील टीका ही माझ्या वर टीका आहे असे न मानता मी स्वीकारतो.				
દ્દ. ધ. દ્દ	एखाद्या व्यक्तीच्या पदामुळे तिला घ्यावी लागणारी भूमिका आणि त्या त्या व्यक्तीची शैली अथवा स्वभाववैशिष्ट्ये यात मी फरक करू शकतो व स्वत:बाबतीतही अशी स्पष्टता मला असते.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	१५. आळस				
٧.३.१	हाती घेतलेले काम मी नेहमी पूर्ण करतो.				
8.3.2	स्वतःच्या क्षमतांवर विश्वास ठेवून आत्मविश्वासाने पुढे जाता येते.				
8.3.3	माझा दिनक्रम नियमित ठरलेला असतो. त्यानुसार मी काम करतो.				
8.3.8	मी ज्या तीव्रतेने निर्धार केला होता ती निर्धार पूर्ण होईपर्यंत राखता येते.				
V 2 /	साधने, व्यक्ती, पद्धती यांना पर्याय शोधून व हवे तसे सहकार्य मिळवून मला माझे				
8.3.4	काम पूर्ण करता येते.				
٧.३.६	मला पुष्कळ संयम ठेवून एखादे काम घाईमुळे न बिघडवता पूर्ण करता येते.				
A 3 10 1	लोकांनी कितीही उलट-सुलट पटवायचा प्रयत्न केला वा माझ्या कामाला विरोध				
	केला तरी मी स्वीकारले आहे, ते मला निर्भयपणे पार पाडता येते.				
	मनाविरुद्ध घडणाऱ्या घटनांना मी कृतिरूप प्रतिसाद देतो				
Y 9 2	समाजातील उपेक्षित घटकांबद्दल मला माहिती असते व त्यांना विशेष संधी				
	मिळाव्यात यासाठी मी आग्रही असतो.				
٧.٩.३	सामाजिक प्रश्नासाठी सुरु असलेल्या उपोषण, मोर्चा या मध्ये मी संधी घेऊन				
0.5.2	सहभागी होतो.				
8.8.8	स्थानिक प्रश्नांना वाचा फोडण्यासाठी मी नगरसेवक,आमदार यांची भेट घेणे;				
	प्रतिनिधित्व, पत्रव्यवहार , RTI या सारखे पर्याय वापरून पाहिले आहेत.				
	समाजातील अनिष्ट गोष्टींमुळे मला व्यक्तिश: दुःख होते.				
8.2.0	मला अन्याय घडतोय हे ओळखता येते व त्या मागची काय कारणे असतील हे मी				
ľ	शोधून काढतो.				
۷.۶.۷	मी अन्यायाविरोधात स्पष्टपणे माझे मत सर्वांसमोर व्यक्त करतो.				
٧.٩.٩	मला चुकीच्या गोष्टी घडताना दिसल्या की त्या थांबवण्यासाठी मी लगेच काम सुरू				
	करतो.				
609	मी जे वाटेल ते काम करण्यापेक्षा कामाचा दीर्घकालीन परिणाम पाहून काम				
· [करण्याला महत्त्व देतो.				
	माझे काम इतरांना उपयुक्त व्हावे याची काळजी मी घेतो.				
	माझे काम मी नसतानाही चालू राहावे यासाठी प्रयत्न करतो.				
	माझे जीवनध्येय (Life goal), जीविका ध्येय (career goal), शैक्षणिक ध्येयं				
I (∙ ∩ X I	(academic goals) व व्यक्तिमत्त्व विकसन ध्येय (personality				
	development goals) यात एकमेकांमध्ये व माझ्या एकूण आवडीनिवडींमध्ये				
	समन्वय असतो.				
(. (. (.)	मी कोणत्याही कामाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, सध्याचा परिणाम व १०-१५				
	वर्षांनंतर होणारा परिणाम यांच्याबद्दल मांडणी करू शकतो.				
608	मी उपक्रम कोणता झाला या पेक्षा परिणाम जो हवा होता तो झाला की नाही				
	याला प्राधान्य देतो.				
$(\cdot \cap Ig)$	प्रत्येक वेळी काम होत नाही म्हणून व्यक्ती बदलण्यापेक्षा, जिथे शक्य आहे तिथे, मी				
ľ	व्यक्तीचे शिक्षण होण्याला प्राधान्य देतो.				
40/	मला काय मिळते या पेक्षा ध्येयपूर्ती किती प्रमाणात झाली यावरून मी उपक्रमाचे				
	यशापयश ठरवतो.				
369	मला एकाच वेळी आठ ते दहा जणांची कामे हाताळता येतात, व त्यांना मी उत्तरे				
ľ	देत राहू शकतो.				
27.7	मला २० हून अधिक व्यक्तींच्या आयुष्यात काय चालू आहे हे व्यवस्थित माहिती				
	असते व त्यांना मी जी मदत करणे गरजेचे असते ती मी करतो.				
27.21	दिवसभरातून कोणतेही काम करत असताना सतत मी एका बाजूला स्वतः इतर				
7. "7	गोष्टींचा विचार करतो आणि त्याबद्दलची जाणीव मला असते.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
3. 4. 8	माझी एका कामातील गुंतवणुकीची तीव्रता कमी न करता पटकन दुसऱ्या कामाकडे तेवढ्याच गुंतवणुकीसह मोहरा वळवता येतो.				
રૂ.ધ.ધ	गटातला प्रत्येक जण काय करतो आहे, काय चाललं आहे याकडे मला लक्ष देता येते व त्यांना येऊ घातलेली अडचण येणारच नाही अशी योजना मी करू शकतो.				
રૂ.પ.દ	व्यक्ती/ कुटुंब / संस्था / समाजातले कोणते बदल उपयोगाचे किंवा उपद्रवाचे ठरणार आहेत याबद्दल मला जाणीव असते.				
રૂ.ધ.७	विविध क्षेत्रांमधील महत्त्वाच्या ऐतिहासिक घटनांचा वर्तमानकाळाशी संबंध मी गरजेप्रमाणे जोडतो.				
3.3.8	कामाच्या गरजेनुसार कोणत्याही व्यक्तींची मदत मी कामात घेतो.				
3.3.2	एखादे काम होणार नाही हे मला शक्यतो, योग्य कारणमीमांसा केल्याशिवाय, पटतच नाही.				
3.3.3	विविध परिस्थितींमध्ये वेगवेगळ्या व्यक्तींनी कशी कामे घडवली हे मला माहिती असते व मीही काम होण्यासाठी विविध पर्याय वापरत राहतो.				
3.3.8	माझे एखाद्या व्यक्तीशी पटत नसल्यास, त्या व्यक्तीपर्यंत माझा मुद्दा मी तिसऱ्या व्यक्तीची मदत घेऊन पोचवतो व तिचे सहकार्य मी कामात मिळवतो.				
રૂ.રૂ.પ	माझी कामे / उद्दिष्टे यांना पूरक संधी आणण्याची व्यवस्था मी सतत करत असतो.				
રૂ.રૂ.દ્દ	मी कोणत्याही व्यक्तीला काम देऊन कामात आनंदाने गुंतवू शकतो.				
3.3.0	माझी चूक असेल तर मी ती दुरुस्त करेन हे मी समोरच्याला सहज पटवून देऊ शकतो.				
3.3.८	एकमेकांपासून पूर्णपणे वेगळी उद्दिष्टे वा कामे असणाऱ्यांनाही मी माझ्या कामाशी जोडून घेतो किंवा त्यांच्या कामात माझे योगदान होत राहील याची काळजी घेतो,				
3.3.9	मला नकार मिळाल्यास, तो नकार देणाऱ्या व्यक्तीचे मतपरिवर्तन होईल यासाठी मी प्रयत्न करतो व त्याच्याकडून होकार मिळाल्यावर काम साध्य होईल असे पाहतो.				
२.२.१	कोणीही कितीही हास्यास्पद / अयोग्य प्रश्न विचारले तर त्याला योग्य पद्धतीने उत्तर द्यायचा प्रयत्न करतो.				
२.२.२	इतरांची कमीतकमी अडचण व जास्तीत जास्त फायदा होईल अशा पद्धतीने कामाचा प्राधान्यक्रम ठरवतो.				
2.2.3	माझ्या कामाबद्दल माहिती मिळण्याचा अधिकार समाजातील सर्वांना आहे असे मला वाटते.				
2.2.8	माझ्या कामाची माहिती व पुढचे नियोजन आवश्यक त्या सर्व व्यक्तींना मी स्वतःहून सांगतो.				
ર.ર.પ	स्वतः अथवा गटातील कोणी कामात कमी पडले तर सुधारणा करण्याची जबाबदारी गटाच्या वतीने, आवश्यक तिथे कोणाचीही मदत घेऊन पार पाडतो.				
२.२.६	इतरांचे नियोजनही चांगल्या प्रकारे पार पाडावे यासाठी मी मदत व प्रोत्साहन देतो वा योग्य पद्धतीने आग्रहही धरतो.				
२.२.७	नवीन जबाबदाया व आव्हाने आवर्जून स्वीकारतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	१६. आत्मविश्वास नसणे				
3.8.8	उद्दिष्ट काय ठरवले असता त्याचा आजूबाजूच्या परिस्थितीवर काय परिणाम होईल हे समजते.				
3.8.2	उद्दिष्टाचे आवश्यक तेवढे टप्पे करून त्यासाठी काय साधने व कोणत्या प्रकारची माणसे जोडून घ्यायला लागतील असे मला समजते.				
3.8.3	उद्दिष्टाच्या प्रत्येक टप्प्यासाठी कृतींचे विविध पर्याय गरजेप्रमाणे माझ्याकडे तयार असतात.				
3.8.8	एकाच कामामधून अधिकाधिक प्रकारचे परिणाम साधता येतील अशी मी कृतींची कामाची आखणी करतो.				
રૂ.૧.૫	कोणत्याही प्रकारची कृती प्रत्यक्ष सुरू करण्यापूर्वी त्यासाठी साधनांची जुळवाजुळव व माणसांची मानसिक पूर्वतयारी करता येते.				
3.8.&	ज्या त्या क्षणी विशिष्ट कालावधीमध्ये मी काय काम करणार आहे याबद्दल माझा विचार चालू असतो.				
3.8.0	माझ्याबरोबर काम करणाऱ्या लोकांचे गुण व सर्व प्रकारच्या साधनांची उपलब्धता ह्याची पूर्ण माहिती मिळवून मगच नियोजनाला सुरुवात करतो.				
3.8.८	मला दोन कामांच्या वेळामध्ये तिसरे काम घुसवून पूर्ण करता येते.				1
3.2.8	काम योग्य प्रकारे चालू आहे अथवा नाही किंवा इष्ट परिणाम साधला जातो आहे अथवा नाही हे तपासण्याची रचना तयार असते व सहकाऱ्यांना ती माहिती असते.				
	कामात कुठे सवलत घ्यायची, शिस्तीने जसे ठरले आहे तसे कुठे करायचे व कुठे नाविन्यास प्रोत्साहन द्यायचे ह्या बाबतीत वरिष्ठ, कनिष्ठ व सहकारी ह्यांच्यात समन्वय साधतो.				
3.2.3	इतरांना कामाची सोपवणूक (delegation) सहजपणे करतो.				
3.2.8	वर्तमान व भविष्यकाळात विविध टप्प्यावर करावयाच्या कामाची गरजेपेक्षा जास्त यादी तयार असते.				
	कामांच्या यादीतील कामांचा प्राधान्यक्रम मला त्वरित ठरवता येतो.				
રૂ.ર.૬	ठरवलेल्या कामाची टाळाटाळ मी करत नाही.				
3.2.0	कार्यवाहीमध्ये ऐन वेळी निर्णय घ्यायला लागले तर मी वेळ न घालवता ते घेऊन टाकतो.				
3.2.८	माझे वेळापत्रक एकदा ठरले की मी त्यात कधी बदल करायचा व कधी बदल करायचा नाही ह्याची स्पष्टता मला असते.				
3.2.9	स्वतःचे निर्णय स्वतः घेऊ शकतो व अश्या निर्णयामध्ये कधी बदल करायचा व कधी बदल करायचा नाही ह्याची स्पष्टता मला असते.				
३.२.१०	मला जर पटले तर मी काम कितीही वेळ व कितीही वेळा करू शकतो.				
3.2.88	मला दुसऱ्याने कितीही कामे सांगितली तरी ती इतर माझ्या कामासोबत करून टाकता येतात.				
3.3.8	कामाच्या गरजेनुसार कोणत्याही व्यक्तींची मदत मी कामात घेतो.				
3.3.2	एखादे काम होणार नाही हे मला शक्यतो, योग्य कारणमीमांसा केल्याशिवाय, पटतच नाही.				
3.3.3	विविध परिस्थितींमध्ये वेगवेगळ्या व्यक्तींनी कशी कामे घडवली हे मला माहिती असते व मीही काम होण्यासाठी विविध पर्याय वापरत राहतो.				
3.3.8	माझे एखाद्या व्यक्तीशी पटत नसल्यास, त्या व्यक्तीपर्यंत माझा मुद्दा मी तिसऱ्या व्यक्तीची मदत घेऊन पोचवतो व तिचे सहकार्य मी कामात मिळवतो.				
	माझी कामे / उद्दिष्टे यांना पूरक संधी आणण्याची व्यवस्था मी सतत करत असतो.				
3.3.&	मी कोणत्याही व्यक्तीला काम देऊन कामात आनंदाने गुंतवू शकतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
3.3.0	माझी चूक असेल तर मी ती दुरुस्त करेन हे मी समोरच्याला सहज पटवून देऊ शकतो.				
3.3.८	एकमेकांपासून पूर्णपणे वेगळी उद्दिष्टे वा कामे असणाऱ्यांनाही मी माझ्या कामाशी जोडून घेतो किंवा त्यांच्या कामात माझे योगदान होत राहील याची काळजी घेतो,				
3.3.9	मला नकार मिळाल्यास, तो नकार देणाऱ्या व्यक्तीचे मतपरिवर्तन होईल यासाठी मी प्रयत्न करतो व त्याच्याकडून होकार मिळाल्यावर काम साध्य होईल असे पाहतो.				
३.४.१	मी कोणीतरी कामे सांगण्याची वाट पाहात नाही.				
3.8.2	माझे मित्र स्वस्थ बसले असतील तर मी त्यांना सोबत घेऊन कोणता तरी नवाच उद्योग मी करतो.				
3.8.3	गेल्या तीन महिन्यात मी काय काय केले व का केले हे मी सहज सांगू शकतो.				
3.8.8	भांडणे झाली तर मी सोडवायला जातो.				
3.Y. 4	माझ्या मतांचा अनेकांनी विरोध केला असताना सुध्दा मी माझ्या मतावर ठाम राहून जे ठरले असेल ते घडवून आणतो.				
3.4. 8	मला एकाच वेळी आठ ते दहा जणांची कामे हाताळता येतात, व त्यांना मी उत्तरे देत राहू शकतो.				
3.4. 2	मला २० हून अधिक व्यक्तींच्या आयुष्यात काय काय चालू आहे हे व्यवस्थित माहिती असते व त्यांना मी जी मदत करणे गरजेचे असते ती मी करत असतो.				
3.4.3	दिवसभरातून कोणतेही काम करत असताना सतत मी एका बाजूला स्वतः इतर गोष्टींचा विचार करतो आणि त्याबद्दलची जाणीव मला असते.				
રૂ.५.४	माझी एका कामातील गुंतवणुकीची तीव्रता कमी न करता पटकन दुसऱ्या कामाकडे तेवढ्याच गुंतवणुकीसह मोहरा वळवता येतो.				
રૂ.પ.પ	गटातला प्रत्येक जण काय करतो आहे, काय चाललं आहे याकडे मला लक्ष देता येते व त्यांना येऊ घातलेली अडचण येणारच नाही अशी योजना मी करू शकतो.				
3.4.&	व्यक्ती/ कुटुंब / संस्था / समाजातले कोणते बदल उपयोगाचे किंवा उपद्रवाचे ठरणार आहेत याबद्दल मला जाणीव असते.				
3. 4. 0	विविध क्षेत्रांमधील महत्त्वाच्या ऐतिहासिक घटनांचा वर्तमानकाळाशी संबंध मी गरजेप्रमाणे जोडतो.				
3.६.१	मला नवनवीन व्यक्तींना भेटणे व नवनवीन कामाच्या पद्धती, प्रयोग समजावून घेणे आवडते.				
3.६.२	इतरांच्या पराक्रमाच्या नव्या नव्या गोष्टी समजून घ्यायला मला आवडतात.				
3.६.३	नवीन संधी आल्यावर ती का घेतली पाहिजे व कशी आणि कधी घेता येईल, हा विचार मी आधी करतो, आणि त्यानंतरच संभाव्य अडचणींचा विचार करतो.				
3.६.४	जे चालू आहे, त्यातील भविष्यकाळात काय टिकणार नाही याचे मी अंदाज बांधतो.				
રૂ.દ્દ.પ	नवीन गोष्टी जुन्या गोष्टींमध्ये बेमालुमपणे मिसळून टाकणे मला जमते.				
3.७.१	कोणत्याही विषयावर मला १००-१५० कल्पना १०-१५ मिनिटात सुचू शकतात.				
3.७.२	दुसऱ्याने कल्पना सुचवल्या सुचवल्या ती थेट अथवा थोडेसे बदल करून मला वापरता येते.				
3.0.3	विविध क्षेत्रांमधील कल्पक कामांचा मी सतत अभ्यास करतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
3.0.8	एखाद्या विशिष्ट क्षेत्रातील कामाची पद्धत मला दुसऱ्या कोणत्याही क्षेत्रात वापरता येते.				
રૂ.७.५	उद्दिष्टं गाठण्यात कोणकोणत्या समस्या येतील व त्यातल्या कोणत्या सोडवण्यासाठी नेहमीपेक्षा वेगळे मार्ग वापरावे लागतील, हे मला समजते.				
રૂ.હ.દ્દ	समस्या सर्वांच्या जिव्हाळ्याची असणे, तिचे उत्तर सर्वांना पटेल व पचेल असे मिळवणे, ती कमीतकमी साधने व कष्ट वापरून सुटेल व कार्यपद्वतीही सर्वांना आवडेल अशा पद्वतीने समस्यापरिहाराच्या सर्व टप्प्यांवर मी प्रतिभा वापरतो.				
3.८.१	एखादे काम अगदी अचूकपणे पूर्ण झाले तरी मला थोडेसे असमाधान असतेच व पुढच्यावेळी ते काम अजून उत्तम कसे होईल याची कल्पना करणे मी लगेचच सुरु करतो.				
3. ८.२	इतरांनी केलेल्या पराक्रमाने मी सुद्धा तसा पराक्रम करण्यासाठी काय काय केले पाहिजे असा लगेच विचार सुरु करतो.				
3.८.३	एखादे काम दहापटींनी वाढवायचे कसे याच्या पायऱ्या / टप्पे मला मांडता येतात.				
3.८.४	एखादे काम सुरू करताना ते कितीही छोट्या प्रमाणात सुरू झाले तरी मला अडचण नसते. ते काम मी हळू हळू मोठे करत जातो.				
રૂ.૮.५	माझ्या सध्याच्या ताकदीच्या किंवा क्षमतेच्या थोडी पलीकडे असणारी आव्हाने कोणती हे मला माहिती असते व त्यासाठी माझ्या कामांच्या यादीत संधी ठेवलेली असते.				
રૂ.૮.૬	फक्त माझ्या एकट्याच्या पातळीवरचा विचार न करता मी अनेक (२०/५०/१०० इ.) लोकांच्या क्षमता वापरून काय मोठे ध्येय गाठता येईल असा विचार करतो				
3.८.७	यशस्वी देश / व्यक्ती / संघटना यांच्या इतिहासाचा व गुणांचा मी विविध स्रोत वापरून सतत अभ्यास करतो.				
٧.٩.٩	मनाविरुद्ध घडणाऱ्या घटनांना मी कृतिरूप प्रतिसाद देतो				
8.8.2	समाजातील उपेक्षित घटकांबद्दल मला माहिती असते व त्यांना विशेष संधी मिळाव्यात यासाठी मी आग्रही असतो.				
8.8.3	सामाजिक प्रश्नासाठी सुरु असलेल्या उपोषण, मोर्चा या मध्ये मी संधी घेऊन सहभागी होतो.				
8.8.8	स्थानिक प्रश्नांना वाचा फोडण्यासाठी मी नगरसेवक,आमदार यांची भेट घेणे; प्रतिनिधित्व, पत्रव्यवहार , RTI या सारखे पर्याय वापरून पाहिले आहेत.				
४.१.५	स्थानिक प्रश्नांना वाच्या फोडण्यासाठी मी नगरसेवक,आमदार यांची भेट पत्र , RTI या सारखे पर्याय वापरून पहिले आहेत.				
४.१.६	समाजातील अनिष्ट गोष्टींमुळे मला व्यक्तिश: दुःख होते.				
8.8.0	मला अन्याय घडतोय हे ओळखता येते व त्या मागची काय कारणे असतील हे मी शोधून काढतो.				
	मी अन्यायाविरोधात स्पष्टपणे माझे मत सर्वांसमोर व्यक्त करतो.				
	चुकीच्या गोष्टी घडणे थांबवण्यासाठी मी लगेच काम सुरू करतो.				
४.२.१	समाजातील घडणाऱ्या घटना व त्यामागील कारणे मला माहिती असतात.				
४.२.२	आजूबाजूच्या परिस्थितीशी संबंधित लोकांच्या क्षमता व मर्यादा यांची जाण ठेवून मी उगाच दोष देणे टाळतो. त्यांच्या प्रगतीतील अडचणी समजून घेतो.				
8.2.3	वृतपत्र व अन्य स्रोतांमधून मिळालेली माहिती यातूनच केवळ मत न बनवता स्वतः अनुभव घेणे मला जास्त गरजेचे वाटते व मी तसे करतो.				
٧.२.४	समाजातील प्रत्येक गटांचा विचार करतो व सर्व बाजू समजून घेतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
X 2 G I	माझ्या छोट्या - मोठ्या सर्व कृतींचा समाजावर काहीतरी परिणाम होत असतो हे				
	मी डोक्यात ठेवतो.		-		
V 7 C I	मी कोणत्याही विशिष्ट समाजाप्रती द्वेष न बाळगता त्यांच्या उन्नतीसाठी काय आवश्यक आहे व त्यासाठी काय केले पाहिजे याचा विचार मी करतो.				
	इतर कोणासोबतही अन्याय होताना दिसल्यावर मी अस्वस्थ होऊन त्यावर उत्तर				
XDIOI	शोधण्याचा प्रयत्न सुरू करतो.				
	हाती घेतलेले काम मी नेहमी पूर्ण करतो.		+ +		+
	स्वतःच्या क्षमतांवर विश्वास ठेवून आत्मविश्वासाने पुढे जाता येते.		+ +		+
	माझा दिनक्रम नियमित ठरलेला असतो. त्यानुसार मी काम करतो.		+ +		
	•				
	मी ज्या तीव्रतेने निर्धार केला होता ती तीव्रता निर्धार पूर्ण होईपर्यंत राखता येते.				
V 2 (. I	साधने, व्यक्ती, पद्धती यांना पर्याय शोधून व हवे तसे सहकार्य मिळवून मला माझे				
٥.٧. ١	काम पूर्ण करता येते.				
४.३.६	मला पुष्कळ संयम ठेवून एखादे काम घाईमुळे न बिघडवता पूर्ण करून घेता येते.				
	लोकांनी कितीही उलट-सुलट पटवायचा प्रयत्न केला वा माझ्या कामाला विरोध				
	केला तरी जे स्वीकारले आहे, ते निर्भयपणे पार पाडता येते.				
(o o o l	मी जे वाटेल ते काम करण्यापेक्षा कामाचा दीर्घकालीन परिणाम पाहून काम				
	करण्याला महत्त्व देतो.				
	माझे काम इतरांना उपयुक्त व्हावे याची काळजी मी घेतो.				
	माझे काम मी नसतानाही चालू राहावे यासाठी प्रयत्न करतो.				
	माझे जीवनध्येय (Life goal), जीविका ध्येय (career goal), शैक्षणिक ध्येयं				
$(\cdot \cap X)$	(academic goals) व व्यक्तिमत्त्व विकसन ध्येय (personality				
	development goals) यात एकमेकांमध्ये व माझ्या एकूण आवडीनिवडींमध्ये				
	समन्वय असतो.				
(, , (,	मी कोणत्याही कामाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, सध्याचा परिणाम व १०-१५ वर्षांनंतर होणारा परिणाम यांच्याबद्दल मांडणी करू शकतो.				
	विषानंतर हाणारा पारणाम याच्याबद्दल माडणा करू शकता. मी उपक्रम कोणता झाला या पेक्षा परिणाम जो हवा होता तो झाला की नाही		+ +		1
408	याला प्राधान्य देतो.				
	याला प्राचान्य दता. प्रत्येक वेळी काम होत नाही म्हणून व्यक्ती बदलण्यापेक्षा, जिथे शक्य आहे तिथे, मी		+		
$(\cdot \cap \circ)$	व्यक्तीचे शिक्षण होण्याला प्राधान्य देतो.				
	मला काय मिळते या पेक्षा ध्येयपूर्ती किती प्रमाणात झाली यावरून मी उपक्रमाचे		+ +		+
40/	यशापयश ठरवतो.				
	पुढच्या ५ वर्षात मी काय करणार आहे यासाठी मी स्वप्ने लिहितो व काही अंदाज		+ +		+
6991	मांडतो.				
	मी ज्या ज्या क्षेत्रांमध्ये काम करत आहे, त्यातील महत्त्वाच्या ऐतिहासिक घटनांची व		†		
4.8.2	बदल घडवण्याची क्षमता असणाऱ्या व्यक्ती / संस्था / संघटना वा अन्य घटकांची				
	मला कल्पना असते.				
	एखादी घटना कशी कशी घडत जाऊ शकते / एखादे उद्दिष्ट कसे कसे पूर्ण होऊ				
	शकते, याबद्दल मला अंदाज मांडता येतो. ते उद्दिष्ट साध्य करण्याच्या पायऱ्या मला				
	स्पष्ट असतात.				
५.१.४	अमुक एका प्रकारे काम होणार नसेल किंवा उद्दिष्ट गाठले जाणार नसेल तर पर्यायी				
۷.۲.۵	मार्ग किंवा वेळापत्रक मला लगेच तयार करता येते.				
4.8.4	जगभरातील विविध संधींचा शोध घेऊन आवश्यक त्या गोष्टींचा स्वीकार मला				
٦.٢.٧	करता येतो.				<u> </u>

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
<i>પ</i> . 	पुढच्या १० मिनिटांमध्ये, दिवसभरामध्ये, आठवड्याभरामध्ये, महिन्याभरामध्ये, वर्षभरामध्ये व ५-६ वर्षांमध्ये मी काय काय करणार आहे अथवा मला काय काय करावे लागणार आहे अशा कामांची वर्गवारी मला सहजपणे करता येते व अशा विविध पातळ्यांवरील कामांमधील परस्पर संबंध मला सहजपणे शोधता येतो,				
6919	माझे जीवनध्येय मला माहिती आहे व ते गाठण्यासाठी आवश्यक ते नियोजन मी सतत करत असतो.				
4.2.8	जरी मला वेळेची खूप कसरत करावी लागत असेल तरी मी माझं काम पूर्ण करण्यासाठी ठरावीक वेळ काढतो.				
પ. ર.ર	कामासोबत नियमित उपासना, व्यायाम, वाचन, इतर छंद यासाठी वेळेचे नियोजन ब्यापैकी चांगले केलेले असते.				
4.2.3	एखाद्या नियोजनानुसार राहून गेलेली कामे होण्यासाठी वा बिघडलेले नियोजन पूर्ववत आणण्यासाठी मला आवश्यक ती योजना करता येते.				
५. ૨.૪	प्रत्येक दिवस, प्रत्येक क्षण महत्वाचा आहे याची जाणीव मला असते व त्यामुळे मी सतत नवीन काय करायचे याचा शोध घेत राहतो.				
<i>પ</i> .૨.૫	एका झटक्याने नाही, तर थोड्या थोड्या नियमित प्रयत्नांनी बदल होतो हे मला समजते व त्याप्रमाणेच मी उद्दिष्ट व उपक्रमांचे नियोजन करण्याचा प्रयत्न करतो.				
૫. ૨.૬	प्रतिसाद मिळत नसलेल्या कृतीतही प्रयत्न / पाठपुरावा चालू ठेवण्याची रचना मी बसवलेली असते.				
५.२.७	पूर्वी राहून गेलेली कामे नव्याने नियोजनात मी आणतो.				
4.3.8	मित्र, नातेवाईक, परिचित अशा वर्तुळातील कोणालाही अडचण आली तर काय मदत करता येईल असा विचार माझ्या मनात पहिल्यांदा येतो.				
4.3.2	कोणत्याही समाजगटातील व्यक्तींनी चीड येईल असे वक्तव्य केले तरी सुरुवातीला त्यांचे दुःख काय असेल असे शोधावेसे वाटते.				
4.3.3	माझ्याकडून आर्थिक अथवा वेळेची मदत समाजातील उपेक्षित घटकांना व्हावी यासाठी मी संधी शोधतो.				
4.3.8	देशाची प्रगती कोणकोणत्या क्षेत्रांमध्ये व्हावी, यासाठी माझे सतत चिंतन चालू असते.				
ų. <u>3</u> .ų	समाजाचे आजचे, कालचे आणि उद्याचे शत्रू कोण; त्यातले अन्तर्गत व बाह्य कोण; अन्तर्गत शत्रूंचे मतपरिवर्तन व बाह्य शत्रूंचा प्रतिकार कसे करायचे यासाठी याचा अभ्यास व चिंतन चालू असते.				
<i>५.</i> ४.१	एखादी गोष्ट तार्किकदृष्ट्या बरोबर आहे का नाही यापेक्षा समाजातील अधिकाधिक लोकं कशी स्वीकारतील यासाठी प्रयत्न करणे अधिक महत्त्वाचे वाटते.				
4.8.2	दोष असले तरी आपलेच लोक आहेत ही भावना सतत मनात असते.				
4.8.3	समाजातील माझ्यापेक्षा वेगळ्या परंपरा, पद्धती अथवा विचारांनी वागणाऱ्या परंतु एकात्मतेसाठी काम करणाऱ्या कोणत्याही माणसाशी संवाद साधण्याची भूक मला असते.				
4.8.8	इतिहास, भूगोल, कला, शास्त्र, पद्धती, रीती या सर्वांबाबत कुतुहल असणे व अनुभव घेणे असे मी करतो.				
4.8.4	देशाचे रूप नव्याने कसे आणायचे, कोणते आणायचे व त्यासाठी कोणते प्रयत्न करायचे हे मला माहिती असते. तसेच इतरांच्या प्रयत्नांनाही माझी भूमिका अनुकूल कशी असेल हे मी पाहतो.				
4.4.8	ठरवलेले गाठले की ते पुन्हा पुन्हा व आणखी मोठ्या प्रमाणात घडावे अशी भूक मला लागते.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
५.५.२	ठरवलेले झाले नाही की खच्ची न होता नवीन उपाय शोधायचा प्रयत्न करतो				
1. 1. 2	अपेक्षित असे घडले नाही, तरी जे घडले त्याचा पुढील कामासाठी उपयोग कसा				
4.4.3	करता येईल यावर मी काम करतो.				
4.4.8	मला जे करता आले ते माझ्या बरोबरच्या अनेकांना अधिक मोठ्या प्रमाणात करता				
۷.۷. ه	यावे यासाठी मी सतत प्रयत्न करतो.				
, , ,	इतरांमुळे काम झाले नाही असे कधीही न म्हणता, दोष स्वत:वर घेऊन पुढच्या वेळी				
<i>પ</i> .પ.પ	इतरांकडूनही काम होईलच कसे याचा विचार मी करतो.				
448	मानवी इतिहासात सतत प्रगतीच होत आलेली आहे हे मला ससंदर्भ माहिती असते.				
	The program and a first state of the angle o				

		त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
स्वारं विशेषाळ्या व्यक्तीची कामात मदत घेणे व कोणालाही त्याच्या कामात मदत करणे जमते. मी भीतिचिवजी आत्मविभाताने व उत्पाहाने बदल खीकरतो. असा प्रयोग फलेल अही मता भीती वाटत नाही. करण असेल तेवत तोती. करण असेल तेवत ताहीक कोशल्याचा हैतिदत आहुखात प्रभावीचणे उपयोग असती श्रेष असे मोजायपी भी करत असती. इ.स. क्षांत्राची केलेली टीका विकास मी नियोगतम्पूर्वक वाढ्यती. इ.स. क्षांत्राची केलेली टीका विकास मी नियोगतम्पूर्वक वाढ्यती. इ.स. क्षांत्राची केलेली टीका विकास मार्ग कामात मार्ग कामात व्यवसाय कामात मार्ग कामात व्यवसाय कामात		१७. परावलंबित्व				
देश करणे जमते	१. ३.१					
१.३.३ अश्री मला शीती वाटत नाही. १.३.४ कता वेतो. १.३.६ प्रायम असले तेव्हा तांत्रिक कीशल्याचा देनंदित आयुष्यात प्रभावीपणे उपयोग कता येतो. १.३.६ प्रवास विश्वामधील कीशल्य किती आहे, ते कसे मीजायचे हे मला माहिती श्रमते व असे मीजमाप मी करत असतो. १.३.७ प्रवास विश्वामधील कीशल्य किती आहे, ते कसे मीजायचे हे मला माहिती श्रमते के जमे प्रवासी के किता वाहंठ अभिग्राय पण्यता येतो. १.४.४ वाह्मणीत के लेलो टीका किता वाहंठ अभिग्राय पण्यता येतो. १.४.४ माइया मनात त्या त्या झणाला कीणती भावना आहे हे मला समजते श्रमता कीणत्याही भावनीय काय उपयोग असती हे मला समजते व त्यामुळे मी स्ततःला श्रमता कीणताही भावनीय काय उपयोग असती हे मला समजते व त्यामुळे मी स्ततःला श्रमता भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद द्यायचा हे समजते. १.४.४ कोणतीही चुनला असेल तर त्याच्याकडून माणीची अपेक्षा करत नाही. १.४.४ माता भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद द्यायचा हे समजते. १.४.४ अब्बचणीच्याप्रतिवृक्त प्रसंगी भी काम करताना खवत नाही. १.४.४ माहा वियार तहता सकारात्मकच असती. १.४.४ माहा वियार सहता सकारात्मकच असती. १.४.४ माहा वियार सहता सकारात्मकच असती. १.४.४ माहा वियार सहता महो स्ततः के मत तयार असते. १.४.३ इतरांपेक्षा वेगक्री मत सर्वासमोर त्यांना पटेल अला पद्रतीन माहू हकती. १.४.४ माइया विचार तहत महा सूर्व के मत तयार असते. १.४.४ माइया विचारत्व मत सर्वासमोर त्यांना पटेल अला पद्रतीन माहू हकती. १.४.४ माइया विचारत्व मत सर्वासमोर त्यांना परेल अला पद्रतीन माहू हकती. १.४.४ वाच्या विचार करून मग स्वतः वन्यलेले असे असते. १.४.५ वाचीन मिळालेल्या माहितीवर प्रस्न मांझते विचार माहती के तो. १.४.४ स्तान्याच्या आहितीवर प्रस्ता विचार करूम मांमित काला राज्यत माहती के तो. १.४.४ स्तान्याच क्याच्या विचार करूम मांमित स्वत्याच राज्यत माहती के ता. १.४.४ मांचा आहे मत सहत स्वत्या लोकासमोर / कितीही छोव्या अववा मोज्या व्यक्तिसमोर मात्रा मात्रा होती होती होती होती होती होती होती होती	१.३.२					
ह.३.६ करता थेती. गाझे एखाद्या विषयामधील कौशल्य किती आहे. ते करो मोजायचे हे मला माहिती श.३.६ असते व असे मोजमाप भी करत असतो. १.३.७ एखाद्या विषयातील माझे कौशल्य मी निर्मोजनपूर्वक वाठवतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किया वाईट अभिप्राय पचवता येतो. १.४.२ गाझ्या मगता त्या त्या क्षणाला कोणाती भावना आहे हे मला समजते व त्यामुळे मी स्वतःला योषी मानत नाही. १.४.४ कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अध्यक्षा करत नाही. १.४.४ कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अध्यक्षा करत नाही. १.४.५ मतात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर करता प्रतिसाद प्रायचा हे समजते. १.४.६ अडवणीच्या/प्रतिकृत्व प्रसंगी मी काम करताना खवत नाही. १.४.५ मता राग अथवा कोणातीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो. १.४.८ माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रवत्न करतो. १.४.८ माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रवत्न करतो. १.४.४ कोणत्याही गोष्टीबद्दल माझे स्वतःचे मत तयार असते. १.४.४ माझ्या विचारावर/मतावर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.४.४ माझ्या विचारावर/मतावर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.४.५ माझ्या विचारावर/मतावर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.४.६ माझ्या विचारावर/मतावर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.४.६ माझ्या विचारावर/मतावर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.४.५ माझा प्रकारावर खालेचा वाचार सरावर सवन्यले असे असते. १.४.० चाहमच्या आपले मत सहजपणे माइतो. १.४.० माझा प्रकारावर खालेचा विचार करून मग स्वतः वनवलेले असे असते. १.४.० माझा प्रकारावर खालेचा वाचार सरावर सवन्यले असे असते. १.४.० माझा प्रकारावर खालेचा वाचार मा त्यात मतावर मानिक शक्ती लागत नाही. भारे माझा प्रकार खालेचा वाचार मा सरावर सवनचले असे असते. १.४.० चाहमच्या काणावर सवन सवाकारते. १.४.० माझा माझा सुस सगळ्या लोकासमोर / कितीही छोट्या अचवा मोळ्या व्यक्तीसमोर माझा मुस सगळ्या लाकासमोर विचार करता चालाती व स्थाची लियो करते. १.४.० स्वतःचेता करते करते माझा प्रवेद विचार मालिती असते. १.४.० सवने करते नामा माझा मुस सगळ्या लाकासमार करता चालतो व स्थाची लियो करते करते. १.४.४ सवने तेता कामासाठी प्रवत्न करतो. १.४.४ सवनी तोचा आरिक करती.	१.3.3	· ·				
१.३.६ असते व असे मोजमाप मी करत असती. १.३.७ एवाचा विचयतांतल माझे कोशाल्य मी नियोजनपूर्वक वाढवतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो. १.४.२ माझता मनात त्या त्या ख्रणाला कोणती मावना आहे है मला समजते १.४.३ कोणांद्री चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीवी अपेक्षा करत नाही. १.४.५ भोणांद्री चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीवी अपेक्षा करत नाही. १.४.५ भोणांद्री चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीवी अपेक्षा करत नाही. १.४.५ माला पानत आत्र झाली की त्यावर करा प्रतिसाद झायचा है समजते. १.४.६ अडवणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही. १.४.८ माझे त्याच कोणांत्रीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करती. १.४.८ माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करती. १.४.८ माझे वाचार सहसा सकारात्मकच असती १.४.८ कोणात्याही गोष्टीवहल माझे स्वतःचे मत तयार असते. १.४.१ कोणात्याही गोष्टीवहल माझे स्वतःचे मत तयार असते. १.४.२ कोणात्याही गोष्टीवहल माझे स्वतःच पत्र चार चुकति माझे चुकते. १.४.२ कोणात्याही गोष्टीवहल माझे स्वतःच प्रहात क्वाचलेले असे असते. १.४.२ माझे वहलांच्या मतांचा विचार कर्कल मा प्रवतः वनवलेले असे असते. १.४.२ माझे माच इतरांच्या वाचारांचा सतांच्या सतांच्या सतांच्या करांचा चित्र प्याच्या मतांचा विचार कर मामतांचा चित्र प्रवतःच माझेता चेते. १.४.२ माझे माहतांचा वाचार चरांचा मतांचा सतांच्या कांचा च्याच मानांचा व्यक्त मामतांचा वाचा वाचा चित्र चतःच्या विचार कर वाचा चाचा वाचा व्यक्त चाचा चाचा वाचा वाचा वाचा वाचा वाचा वाच	१.३.४	करता येतो.				
१.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिग्राय पचवा येती. १.४.२ माझ्या मनात त्या त्या क्षणाला कोणती भावना आहे है मला समजते व ल्यामुळे मी स्वतःला दोशी. १.४.४ कोणीशी चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीबी अपेक्षा करत नाही. १.४.५ मनात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कमा प्रतिसाद द्यायचा है समजते. १.४.५ मनात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कमा प्रतिसाद द्यायचा है समजते. १.४.५ मला राग अथवा कोणतीशी भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकार व्यक्त करतो. १.४.१ मला राग अथवा कोणतीशी भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकार व्यक्त करतो. १.४.५ मला राग अथवा कोणतीशी भावना आली तरी मी तो योग्य प्रकार व्यक्त करतो. १.४.५ मला राग अथवा कोणतीशी भावना आली तरी मी तो योग्य प्रकार व्यक्त करतो. १.४.५ मला राग अथवा कोणतीशी भावना आली तरी मी तो योग्य प्रकार व्यक्त करतो. १.४.५ कोणाय्याशी गोशीवहल माझे स्वतः चे मत तयार असते. १.४.२ कोणाय्याशी गोशीवहल माझे स्वतः चे मत तयार असते. १.४.२ माझा विचारांवर/भावंवर माझे स्वतः व्या स्वति आहते. १.४.२ माझा विचारांवर/भावंवर माझे स्वतः चा सव्या शब्दात माझे तो. १.४.२ माझे मा इता सतांच सांच स्वतः चा सवः सा शब्दात माझे योते. १.४.२ मा कोणायाही गोशीच स्वतः चा विचार करायला जास्य मानिक शक्ते लाणा १.४.२ मा माझा पुद्दा सराव्या लोणायाही गोशीच स्वतः चा सव्या माविता मानिक शक्ते लाणा १.४.२ <	१.३.६	असते व असे मोजमाप मी करत असतो.				
१.४.२ माझ्या मनात त्या त्या क्षणाला कोणती भावना आहे हे मला समजते १.४.३ कोणत्याही भावनेचा काय उपयोग असती हे मला समजते व त्यामुळे मी स्वतःला १.४.४ कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अपेक्षा करत नाही. १.४.५ माता भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद घायचा हे समजते. १.४.५ माला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करती. १.४.५ माझ विचार सहसा सकारात्मकच असती १.४.२ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असती १.४.२ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असती १.४.२ कोणत्याही मोहोबहल माझे स्वतःचे मत तवार असते. १.४.२ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असती १.४.२ कोणत्याही मोहोबहल माझे स्वतःचे मत तवार असते. १.४.२ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असते. १.४.२ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असते. १.४.२ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असते. १.४.२ माझे तत्र इतरांच्या मताचा विचार करन मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.४.० सामीरत्या व्यक्तिच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दा मानती येते. मामा काण्याचा मारांचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्तो लागत मान काणित्याही मोटीचा स्वतःचा विचार करायला आवत मानसिक शक्तो लागत १.४.२ मा काणाव्याही सारांचा अस्वतःचा मानसिक शक्तो मानसिक शक्तो लागत १.४.२ मा काणाव्याचा सारांचा सवतःचा याचा सवतःचा याचा याचा याचा याच						
कौणत्याही भावनेचा काय उपयोग असतो है मला समजते व त्यामुळे मी स्वतःला दोषी मानत नाही.						
१.४.४ कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अपेक्षा करत नाही. १.४.५ काणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अपेक्षा करत नाही. १.४.६ अडवणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी गी काम करताना खचत नाही. १.४.६ अडवणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी गी काम करताना खचत नाही. १.४.७ मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी भी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करती. १.४.८ माझी व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयक्ष करती. १.४.८ माझा विचार सहसा सकारात्मक असती १.१.२ माझा विचार सहसा सकारात्मक असती १.१.३ इतर्रापेक्षा गेष्टोबहल माझे खतःचे मत तयार असते. १.१.३ माझे गोष्टोबहल माझे खतःचे मत तयार असते. १.१.५ माझे वा विचारंत्य/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.५ माझे मा वहरारंच्या मतांचा विचार करल मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.७ गाझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करल मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.० गाझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करल मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.० गाझे प्राप्ती मत सहल्यणे मांतरी. १.१.० माझे पत इतरांच्या मतांचा विचार करता मा सता मानसिक शाकी लागत नाही. १.१.० माला कोणत्याही गोष्टींच्या स्वतःच्या शाखता मानसिक शाकी लागत नाही. १.१.२ मांच्या आवर्ष मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकरसेने बदल करून स्वीकारतो. १.१.२ मांचा मा मझा मुझा सगळ्या लोकांसमीर / कितीही छोट्या अथवा मोळ्या व्यक्तीसमीर मांझता येतो. १.१.२ मांचा मुझा सगळ्या लोकांसमीर / कितीही छोट्या अथवा मोळ्या व्यक्तीसमीर मांझता येतो. १.१.२ स्वतः पेते कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.२ स्वतः पेते कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.२ स्वतः चेत स्वीमित ठेवतो. १.१.२ स्वतः वा दर महिन्याचा आर्थिक हिशीब ठेवतो. १.१.६ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशीब ठेवतो.	१.४.२					
१.४.६ मनात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद द्यायचा है समजते. १.४.८ अडचणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही. १.४.८ मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो. १.४.८ माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो. १.४.२ माझे विचार सहसा सकारात्मकच असती १.१.२ कोणत्याही गोष्टीबहल माझे स्वतःचे मत तयार असते. १.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.५ माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करून मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.० माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करून मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.० माझे आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.० माले कोणत्याही गोष्टीचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. १.१.० मी ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकत्सेन बदल करून स्वीकारतो. मला कोणत्याही गोष्टीचा स्वतःचा विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकत्सेन बदल करून स्वीकारतो. मला केणत्याही हो सम्वात्या केणत्या		दोषी मानत नाही.				
१.४.६ अडचणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही. १.४.७ मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो. १.१.८ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असतो. १.१.२ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असतो. १.१.३ इतरिक्षा वेगळे मत सर्वासमीर त्यांना पटेल अशा पद्धतीने मांडू शकतो. १.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.५ नवीन मिळालेल्या माहितीवर प्रत्र मांडतो. १.१.६ माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करल मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.० मामोरच्या व्यक्तिच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडते. १.१.० माले कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानिसिक शक्ती लागत नाही. १.१.० मा ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकत्सेने बदल करून स्वीकारतो. १.१.१० मता माझा मुद्धा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोळ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. भा प्रांता येते. गरा पडेल तर पुडचेही प्रश्न सोडवावेत. १.२.२ खतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.२ खतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.२ खतां वाळेब देविचित तेती. १.२.२ सर्वा वाळेब देविचित तेती. १.२.६ सर्वा वाळेब हिलाम होती हिलाम होती.						
१.४.७ मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो. १.४.८ माझे व्यक्त होंणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो. १.१.२ माझा विचार वस्ता सकारात्मकच असतो १.१.३ कंणत्याही गोष्टीबहल माझे स्वतःचे मत तयार असते. १.१.३ इतरांपेक्षा वेगळे मत सर्वासमोर त्यांना पटेल अशा पद्धतीने मांडू शकतो. १.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.५ नर्वान मिळालेल्या माहितीवर प्रश्न मांडतो. १.१.६ माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करूल मग स्वतः वनवलेले असे असते. १.१.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.८ समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. भता कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. १.१.९ विकत्सेने बदल करून स्वीकारतो. १.१.१ मां मांडता आदार्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकत्सेने बदल करून स्वीकारतो. १.१.११ मांजा आदार्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकत्सेने बदल करून स्वीकारतो. १.१.११ मांडता येतो. १.१.११ स्वतः पैते कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.१ स्वतः पिते कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.१ स्वतः प्रति कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.१ स्वतः प्रति कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.१ स्वतः प्रति कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.१ स्वतः चा द महिन्याचा आर्थिक हिरोब ठेवतो. १.१.६ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिरोब ठेवतो.						
१.१८ माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो. १.१.१ माझा विचार सहसा सकारात्मकच असतो १.१.२ कोणत्याही गोष्टीबहल माझे स्वतःचे मत तवार असते. १.१.३ इतरांपेक्षा वेगळे मत सर्वांसमोर त्यांना पटेल अशा पढ़तीने मांडू शकतो. १.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.५ माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करून मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.१ समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. १.१.९ समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. १.१.९ चिकत्सेने बदल करून स्वीकारतो. मला कोणात्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. १.१.१० चिकत्सेने बदल करून स्वीकारतो. मता माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. १.१.१२ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.२ स्वतःचा तर्वेच हाबहल मला माहिती असते. १.१.२ स्वतःचा तर्वेच हाविमत ठेवतो. १.१.२ स्वतःचा तर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो.	१.४.६	अडचणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही.				
१.१.२ कोणत्याही गोष्टीबद्दल माझे स्वतःचे मत तयार असते. १.१.३ इतरांपेक्षा वेगळे मत सर्वासमोर त्यांना पटेल अशा पद्धतीने मांडू शकतो. १.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.५ नवीन मिळालेल्या माहितीवर प्रश्न मांडतो. १.१.६ माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करून मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.० गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.० समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. मला कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. भी ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे विकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. १.१.१० मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. १.१.१२ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.१.२२ ख्तः पेसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.२२ ख्वांचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबहल मला माहिती असते. १.२.२२ खर्वांचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.५ खरान्वा वर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	9.8.9	मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो.				
१.१.२ कोणत्याही गोष्टीबद्दल माझे स्वतःचे मत तयार असते. १.१.३ इतरांपेक्षा वेगळे मत सर्वांसगेर त्यांना पटेल अशा पढ़तीने मांडू शकतो. १.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.५ नवीन मिळालेल्या माहितीवर प्रश्न मांडतो. १.१.५ माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करून मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.१.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.० समोरच्या व्यक्तिच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. मला कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानिसक शक्ती लागत १.१.० मि ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर १.१.१० स्वतः पेसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.१ कुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबहल मला माहिती असते. १.२.१ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.१ परातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. स.६. सर्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. स.६. सर्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	१.४.८	माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो.				
१.१.३ इतरांपेक्षा वेगळे मत सर्वांसगोर त्यांना पटेल अशा पढ़तीने मांडू शकतो. १.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.१.५ नवीन मिळालेल्या माहितीवर प्रश्न मांडतो. १.१.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.० समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. मला कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. मां ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकित्सेन बदल करून स्वीकारतो. १.१.१० चिकित्सेन बदल करून स्वीकारतो. १.१.१० मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. १.१.१० स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.१ खर्चाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थितो काय ह्याबहल मला माहिती असते. १.२.१ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.४ यरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शक्तो. १.२.४ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सर्वतःच र महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सर्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो.	2.2.2	माझा विचार सहसा सकारात्मकच असतो				
१.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.९.५ नवीन मिळालेल्या माहितीवर प्रश्न मांडतो. १.१.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.० समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. मला कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. मां ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. १.१.१० मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. १.१.१२ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.२ खर्चाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबहल मला माहिती असते. १.२.२ खरांतील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.४ खरांतील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.४ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	१. १.२	कोणत्याही गोष्टीबद्दल माझे स्वतःचे मत तयार असते.				
१.१.४ माझ्या विचारांवर/मतांवर माझा पूर्ण विचार झालेला असतो. १.९.५ नवीन मिळालेल्या माहितीवर प्रश्न मांडतो. १.१.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.० समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. मला कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. मां ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. १.१.१० मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. १.१.१२ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.२ खर्चाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबहल मला माहिती असते. १.२.२ खरांतील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.४ खरांतील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.४ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	2.2.3	इतरांपेक्षा वेगळे मत सर्वांसमोर त्यांना पटेल अशा पद्वतीने मांडू शकतो.				
१.९.६ माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करून मग स्वतः बनवलेले असे असते. १.९.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.९.८ समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येती. मला कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. मला कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे पिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येती. १.१.१२ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.२ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.२ खर्चाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबहल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शक्तो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो						
१.१.७ गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो. १.१.८ समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. १.१.९ मला कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. मी ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. ए.१.११ मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. गरज पडेल तर पुढचेही प्रश्न सोडवावेत. १.२.१ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. १.२.२ स्वतःचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबहल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शक्तो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	१.१.५	नवीन मिळालेल्या माहितीवर प्रश्न मांडतो.				
१.१.८ समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो. १.१.९ मां कोणत्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. १.१.१० मीं ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मीं त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. गरज पडेल तर पुढचेही प्रश्न सोडवावेत. १.२.१ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. कुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय द्वाबहल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. परातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ एकतो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	१.१.६	माझे मत इतरांच्या मतांचा विचार करून मग स्वत: बनवलेले असे असते.				
१.१.९० माला कोणात्याही गोष्टींचा स्वतःचा विचार करायला जास्त मानसिक शक्ती लागत नाही. भी ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. गरज पडेल तर पुढचेही प्रश्न सोडवावेत. १.२.१ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. हुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबद्दल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.४ थरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो.	2.2.0	गटामध्ये आपले मत सहजपणे मांडतो.				
१.१.१० मी ज्यांना आदर्श मानतो अशांचे विचार मी त्यात मला आवश्यक वाटणारे चिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो. मला माझा मुद्दा सगळ्या लोकांसमोर / कितीही छोट्या अथवा मोठ्या व्यक्तीसमोर मांडता येतो. गरज पडेल तर पुढचेही प्रश्न सोडवावेत. १.२.१ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. कुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबद्दल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.६ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	۲.۲.۷	समोरच्या व्यक्तीच्या बोलण्याचा सारांश स्वतःच्या शब्दात मांडता येतो.				
१.१.१० चिकित्सेने बदल करून स्वीकारतो.	१. १.९					
गरज पडेल तर पुढचेही प्रश्न सोडवावेत. १.२.१ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. कुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबद्दल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.४ यरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो.	१.१.१०					
१.२.१ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. शु. १.२.२ कुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबद्दल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.४ घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	१. १.११	,				
१.२.१ स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो. शु. १.२.२ कुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबद्दल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.४ घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो						
१.२.२ कुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबद्दल मला माहिती असते. १.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.४ घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो.		•	T.			
१.२.३ खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो. १.२.४ घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	१.२.१					
१.२.४ घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर मिहन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो	१.२.२	सध्याची स्थिती काय ह्याबद्दल मला माहिती असते.				
 १.२.४ शकतो. १.२.५ स्वतःचा दर मिहन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो. १.२.६ सार्वजिनक कामांसाठी पैसा उभा करतो 	१.२.३	खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो.				
१.२.६ सार्वजिनक कामांसाठी पैसा उभा करतो	१.२.४					
	१.२.५	स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो.				1
१.२.७ स्वतः पैसे कसे कमवायचे याचा विचार व उपक्रम करतो	१.२.६	सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
१.५.१	सलग दोन दिवस झोप न घेता, रोजचे काम त्याच उत्तमतेने करता येते.				
१.५.२	आवश्यक तेव्हा आवश्यक तेवढी झोप / विश्रांती योग्य त्या प्रमाणात घेऊ शकतो.				
	शारीरिक क्षमता ताणल्या जातील अशा कृती करतो.				
ર. ५.૪	मला योग्य होईल असा आहार नियमितपणे घेतो.				
ર .५.५	शरीर थकले तरी आवश्यक त्या उत्साहाने मला काम करून घेता येते.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	१८. अपयशाची भीती				
4.4.8	ठरवलेले गाठले की ते पुन्हा पुन्हा व आणखी मोठ्या प्रमाणात घडावे अशी भूक मला लागते.				
4.4.2	ठरवलेले झाले नाही की खच्ची न होता नवीन उपाय शोधायचा प्रयत्न करतो				
4.4.3	अपेक्षित असे घडले नाही, तरी जे घडले त्याचा पुढील कामासाठी उपयोग कसा करता येईल यावर मी काम करतो.				
4.4.8	मला जे करता आले ते माझ्या बरोबरच्या अनेकांना अधिक मोठ्या प्रमाणात करता यावे यासाठी मी सतत प्रयत्न करतो.				
4.4.4	इतरांमुळे काम झाले नाही असे कधीही न म्हणता, दोष स्वत:वर घेऊन पुढच्या वेळी इतरांकडूनही काम होईलच कसे याचा विचार मी करतो.				
૫.૫. ૬	मानवी इतिहासात सतत प्रगतीच होत आलेली आहे हे मला ससंदर्भ माहिती असते.				
3.८.१	एखादे काम अगदी अचूकपणे पूर्ण झाले तरी मला थोडेसे असमाधान असतेच व पुढच्यावेळी ते काम अजून उत्तम कसे होईल याची कल्पना करणे मी लगेचच सुरु करतो.				
3.८.२	इतरांनी केलेल्या पराक्रमाने मी सुद्धा तसा पराक्रम करण्यासाठी काय काय केले पाहिजे असा लगेच विचार सुरु करतो.				
3.८.३	एखादे काम दहापटींनी वाढवायचे कसे याच्या पायऱ्या / टप्पे मला मांडता येतात.				
3.८.४	एखादे काम सुरू करताना ते कितीही छोट्या प्रमाणात सुरू झाले तरी मला अडचण नसते. ते काम मी हळू हळू मोठे करत जातो.				
રૂ.૮.५	माझ्या सध्याच्या ताकदीच्या किंवा क्षमतेच्या थोडी पलीकडे असणारी आव्हाने कोणती हे मला माहिती असते व त्यासाठी माझ्या कामांच्या यादीत संधी ठेवलेली असते.				
રૂ.૮.૬	फक्त माझ्या एकट्याच्या पातळीवरचा विचार न करता मी अनेक (२०/५०/१०० इ.) लोकांच्या क्षमता वापरून काय मोठे ध्येय गाठता येईल असा विचार करतो				
3.८.७	यशस्वी देश / व्यक्ती / संघटना यांच्या इतिहासाचा व गुणांचा मी विविध स्रोत वापरून सतत अभ्यास करतो.				
५.०.१	मी जे वाटेल ते काम करण्यापेक्षा कामाचा दीर्घकालीन परिणाम पाहून काम करण्याला महत्त्व देतो.				
	माझे काम इतरांना उपयुक्त व्हावे याची काळजी मी घेतो.				
۷.0.3	माझे काम मी नसतानाही चालू राहावे यासाठी प्रयत्न करतो.				
۷.o.४	माझे जीवनध्येय (Life goal), जीविका ध्येय (career goal), शैक्षणिक ध्येयं (academic goals) व व्यक्तिमत्त्व विकसन ध्येय (personality development goals) यात एकमेकांमध्ये व माझ्या एकूण आवडीनिवडींमध्ये समन्वय असतो.				
۷ <u>.</u> 0.۷	मी कोणत्याही कामाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, सध्याचा परिणाम व १०-१५ वर्षांनंतर होणारा परिणाम यांच्याबद्दल मांडणी करू शकतो.				
५.०.६	मी उपक्रम कोणता झाला या पेक्षा परिणाम जो हवा होता तो झाला की नाही याला प्राधान्य देतो.				
4.0.0	प्रत्येक वेळी काम होत नाही म्हणून व्यक्ती बदलण्यापेक्षा, जिथे शक्य आहे तिथे, मी व्यक्तीचे शिक्षण होण्याला प्राधान्य देतो.				
۷.٥.८	मला काय मिळते या पेक्षा ध्येयपूर्ती किती प्रमाणात झाली यावरून मी उपक्रमाचे यशापयश ठरवतो.				
१.४.१	लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
१.४.२	माझ्या मनात त्या त्या क्षणाला कोणती भावना आहे हे मला समजते				
0 \ 2	कोणत्याही भावनेचा काय उपयोग असतो हे मला समजते व त्यामुळे मी स्वतःला				
१.४.३	दोषी मानत नाही.				
१.४.४	कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अपेक्षा करत नाही.				
१.४.५	मनात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद द्यायचा हे समजते.				
१.४.६	अडचणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही.				
१.४.७	मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो.				
१.४.८	माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो.				
3.3.8	कामाच्या गरजेनुसार कोणत्याही व्यक्तींची मदत मी कामात घेतो.				
3.3.2	एखादे काम होणार नाही हे मला शक्यतो, योग्य कारणमीमांसा केल्याशिवाय,				
۶.२. ۲	पटतच नाही.				
3.3.3	विविध परिस्थितींमध्ये वेगवेगळ्या व्यक्तींनी कशी कामे घडवली हे मला माहिती				
2.2.2	असते व मीही काम होण्यासाठी विविध पर्याय वापरत राहतो.				
3.3.8	माझे एखाद्या व्यक्तीशी पटत नसल्यास, त्या व्यक्तीपर्यंत माझा मुद्दा मी तिसऱ्या				
2.2.0	व्यक्तीची मदत घेऊन पोचवतो व तिचे सहकार्य मी कामात मिळवतो.				
3.3. 4	माझी कामे / उद्दिष्टे यांना पूरक संधी आणण्याची व्यवस्था मी सतत करत असतो.				
3.3.&	मी कोणत्याही व्यक्तीला काम देऊन कामात आनंदाने गुंतवू शकतो.				
3.3.0	माझी चूक असेल तर मी ती दुरुस्त करेन हे मी समोरच्याला सहज पटवून देऊ				
2.2.0	शकतो.				
	एकमेकांपासून पूर्णपणे वेगळी उद्दिष्टे वा कामे असणाऱ्यांनाही मी माझ्या कामाशी				
3.3.८	जोडून घेतो किंवा त्यांच्या कामात माझे योगदान होत राहील याची काळजी घेतो,				
	जाङ्गा यता विद्या विभिन्न विभिन्न विद्यान होते तहात विद्या विद्या विद्या				
	मला नकार मिळाल्यास, तो नकार देणाऱ्या व्यक्तीचे मतपरिवर्तन होईल यासाठी मी				
3.3.9	प्रयत्न करतो व त्याच्याकडून होकार मिळाल्यावर काम साध्य होईल असे पाहतो.				

१९. नकार पचवणे / देणे याची क्षमता नसणे ६.१.२ जीतशय अडचणीच्या प्रसंगांमध्येही मला माइया भावना व विचार इतरांपर्यंत पोचवण्यात अडचण वाटत नाही. ६.१.२ मी माइया कृती, कामे अथवा वर्तनाबहल प्रतिसाद मागतो. ज्या सवर्यी किंवा वर्तनामुळे माइया क्षमताच्या उपयोजनावर मर्यादा येतात अशा सवर्यी वा वागणे मी जाणीवपूर्वक शोधून त्यावर काम करतो. ६.१.४ मी स्वतःची गुण दुक्याला उदाइएणांसह सांपू शकतो. मी केलेले काम किती योग्य झाले व आणांसी कोणत्या प्रकारे करता आले असते हे मी स्वतःला पटकन सांगतो. ६.१.६ साइया प्रत्येक निर्णयाबहल मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.१.७ लोकांना जर माझ्याबहल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.२ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणांसाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टीकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज्ञतेची भावना असते. ६.३.३ तेव्हाच्या गंगवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. ६.३.३ थ.३.३ थ.३.३ थ.३.३ थ.३.३ थ.३.३ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाइता विकासाची संघी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. ६.४.४ सारेते निर्वाच निर्णंच चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकालन आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता कल शकतो. ६.४.४ स्वाद्या कोमात प्रतिभा किंवा नवीन पहुतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेन त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.४ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	नाही
पोचवण्यात अडचण वाटत नाही.	
पाचवण्यात अडवण वाटत नाहा. ६.१.२ मी माइया कृती, कामे अथवा वर्तनाबहल प्रतिसाद मागतो. ज्या सवयी किंवा वर्तनामुळे माइया क्षमतांच्या उपयोजनावर मर्यादा येतात अशा सवयी वा वागणे मी जाणीवपूर्वक शोधून त्यावर काम करतो. ६.१.४ मी स्वतःचे गुण दुस्याला उदाहरणांसह सांगू शकतो. मी केलेले काम किती योग्य झाले व आणखी कोणत्या प्रकारे करता आले असते हे मी स्वतःला पटकन सांगतो. ६.१.६ माझ्या प्रत्येक निर्णयाबहल मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.१.० लोकांना जर माझ्याबहल शोकांना मी प्रश्न विचारतो. ६.१.० लोकांना जर माझ्याबहल शोकां असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.२ लोकांना जर माझ्याबहल शोका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.३ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज्ञतेची भावना असते. दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. ६.३.४ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.२ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ त्रात्येमणणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. लोकांनी केलेली टीका किंवा वार्डट अभिग्राय पचवता येतो.	
ह१.३ ज्या सवयी किंवा वर्तनामुळे माझ्या क्षमतांच्या उपयोजनावर मर्यादा येतात अशा सवयी वा वागणे मी जाणीवपूर्वक शोधून त्यावर काम करतो. ह१.४ मी स्वतःचे गुण दुस्म्याला उदाहरणांसह सांगू शकतो. मी केलेले काम किती योग्य झाले व आणखी कोणत्या प्रकारे करता आले असते हे मी स्वतःला पटकन सांगतो. ह१.६ माझ्या प्रत्येक निर्णयाबद्दल मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ह१.७ लोकांना जर माझ्याबद्दल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ह१.८ लोकांना जर माझ्याबद्दल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ह३.२ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृत्ततेची भावना असते. ह३.२ विदसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. ह३.४ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ह४.२ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. इ.४.२ शारीचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. ह४.४ गरेजप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. इ.४.४ एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी तेस्वेके त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
स्वरी वा वागणे मी जाणीवपूर्वक शोधून त्यावर काम करतो. ह. १.४ मी स्वतःचे गुण दुस्याला उदाहरणांसह सांगू शकतो. मी केलेले काम किती योग्य झाले व आणखी कोणत्या प्रकारे करता आले असते हे मी स्वतःला पटकन सांगतो. ह. १.६ माझ्या प्रत्येक निर्णयाबद्दल मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ह. १.७ स्वतःच्या गुणांबद्दल लोकांना मी प्रश्न विचारतो. ह. १.८ लोकांना जर माझ्याबद्दल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ह. १.३ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज़तेची भावना असते. ह. ३.३ या जगरहाटीतील माझ नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील साझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील सथान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ह. ४.३ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील सथान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ह. ४.४ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान वातरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. ह. ४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्गतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी सेचेक्टेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो.	
सवया वा वागण मा जाणावपूवक शाधून त्यावर काम करता. ६.१.४ मी सवतःचे गुण दुस्याला उदाहरणांसह सांगू शकतो. मी केलेले काम किती योग्य झाले व आणाखी कोणात्या प्रकारे करता आले असते हे मी स्वतःला पटकन सांगती. ६.१.६ माझ्या प्रत्येक निर्णयाबद्दल मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.१.७ लोकांना जर माझ्याबद्दल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.१ लोकांना जर माझ्याबद्दल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.२ अपसना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज्ञतेची भावना असते. ६.३.३ दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.२ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवस्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेन त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उतरे शोधतो.	
६.१.६ माझ्या प्रत्येक निर्णयाबद्दल मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.१.७ स्वतःच्या गुणांबद्दल लोकांना मी प्रश्न विचारतो. ६.१.८ लोकांना जर माझ्याबद्दल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.१ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज्ञतेची भावना असते. दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. ६.३.३ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. ६.४.२ गरजेप्रमाणे मी जवीन कौशल्य ज्ञकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेन त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो.	
मा स्वतः पटकन सागता. ६.१.६ माझ्या प्रत्येक निर्णयाबद्दल मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.१.८ व्यतःच्या गुणांबद्दल लोकांना मी प्रश्न विचारतो. ६.१.८ लोकांना जर माझ्याबद्दल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.१ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या अयुष्पातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज़तेची भावना असते. दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयन्न करतो. इ.३.३ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्पातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयन्न करतो. इ.३.५ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उतरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. इ.४.५ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्वतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उतरे शोधतो.	
६.१.७ स्वतःच्या गुणांबद्दल लोकांना मी प्रश्न विचारतो. ६.१.८ लोकांना जर माझ्याबद्दल रांका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.१ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. ६.३.२ माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज्ञतेची भावना असते. ६.३.३ दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. ६.३.५ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बत्ताव्हे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. ५.४.२ अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. ६.४.३ गरेतेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.५ गरेतेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. १.४.५ एखाद्या कमात प्रतिभा किंवा नवीन पद्वतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेन त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.३.१ लोकांना जर माझ्याबद्दल शंका असेल फक्त तेव्हाच मी स्वतःला प्रश्न विचारतो. ६.३.१ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज्ञतेची भावना असते. दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.५ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.३.१ उपासना / ध्यान अथवा आत्मपरीक्षणासाठी मी दररोज काही वेळ देतो. माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज्ञतेची भावना असते. दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कमात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.३.२ माझ्या मनात माझ्या आयुष्यातील सकारात्मक गोष्टींकडे लक्ष दिल्यामुळे सतत कृतज्ञतेची भावना असते. ६.३.३ दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. ६.३.४ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. ६.४.२ अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.९ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.३.३ दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. ६.३.४ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारुन आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
कृतज्ञतचा भावना असत. दिवसाच्या शेवटी मी माझ्या कृतींचा व त्यांच्या परिणामांचा आढावा घेऊन त्या सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.3.3 सुधारण्याचा प्रयत्न करतो. या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपिरचित पिरस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
सुधारण्याचा प्रयत्न करता. 2.3.४ या जगरहाटीतील माझे नेमके स्थान यावर माझे चिंतन चालू असते व इतरांचे माझ्या आयुष्यातील स्थान हे ही स्वीकारण्याचा मी प्रयत्न करतो. 2.3.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपिरचित पिरिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारुन आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करु शकतो. 2.3.४ एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.३.४ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो.	
आयुष्यातील स्थान ह हा स्वाकारण्याचा मा प्रयत्न करतो. ६.४.१ एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून पाहतो. अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो. मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. इ.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.४.३ मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो.	
शात राहून उत्तरे शोधतो. ६.४.३ मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
बदल काणताहा खळखळ न करता करू शकता. ६.४.४ गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो. एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
६.४.५ स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो. १.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
१.४.१ लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.	
१.४.२ माझ्या मनात त्या त्या क्षणाला कोणती भावना आहे हे मला समजते	
कोणत्याही भावनेचा काय उपयोग असतो हे मला समजते व त्यामुळे मी स्वतःला	
दिषि मानत नाही.	
१.४.४ कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अपेक्षा करत नाही.	
१.४.५ मनात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद द्यायचा हे समजते.	
१.४.६ अडचणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही.	
१.४.७ मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो.	
१.४.८ माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो.	
उद्दिष्ट काय ठरवले असता त्याचा आजूबाजूच्या परिस्थितीवर काय परिणाम होईल 3.8.8	
ह समजत.	
उद्दिष्टाचे आवश्यक तेवढे टप्पे करून त्यासाठी काय साधने व कोणत्या प्रकारची	
माणस जाडून घ्यायला लागताल अस मला समजत.	
उद्दिष्टाच्या प्रत्येक टप्प्यासाठी कृतींचे विविध पर्याय गरजेप्रमाणे माझ्याकडे तयार 3.१.३	
असतात.	
एकाच कामामधून अधिकाधिक प्रकारचे परिणाम साधता येतील अशी मी कृतींची ३.१.४	
कामाची आखणी करतो.	

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	कोणत्याही प्रकारची कृती प्रत्यक्ष सुरू करण्यापूर्वी त्यासाठी साधनांची				
રૂ.૧.પ	जुळवाजुळव व माणसांची मानसिक पूर्वतयारी करता येते.				
રૂ.શ.દ	ज्या त्या क्षणी विशिष्ट कालावधीमध्ये मी काय काम करणार आहे याबद्दल माझा				
٧.٢.٩	विचार चालू असतो.				
2 0 10	माझ्याबरोबर काम करणाऱ्या लोकांचे गुण व सर्व प्रकारच्या साधनांची उपलब्धता				
	ह्याची पूर्ण माहिती मिळवून मगच नियोजनाला सुरुवात करतो.				
3.8.८	मला दोन कामांच्या वेळामध्ये तिसरे काम घुसवून पूर्ण करता येते.				
	काम योग्य प्रकारे चालू आहे अथवा नाही किंवा इष्ट परिणाम साधला जातो आहे				
3.2.8	अथवा नाही हे तपासण्याची रचना तयार असते व सहकाऱ्यांना ती माहिती असते.				
	कामात कुठे सवलत घ्यायची, शिस्तीने जसे ठरले आहे तसे कुठे करायचे व कुठे				
3.2.2	नाविन्यास प्रोत्साहन द्यायचे ह्या बाबतीत वरिष्ठ, कनिष्ठ व सहकारी ह्यांच्यात समन्वय				
	साधतो.				
3.2.3	इतरांना कामाची सोपवणूक (delegation) सहजपणे करतो.				
224	वर्तमान व भविष्यकाळात विविध टप्प्यावर करावयाच्या कामाची गरजेपेक्षा जास्त				
3.2.8	यादी तयार असते.				
3.2.4	कामांच्या यादीतील कामांचा प्राधान्यक्रम मला त्वरित ठरवता येतो.				
3.2.&	ठरवलेल्या कामाची टाळाटाळ मी करत नाही.				
2 2 10	कार्यवाहीमध्ये ऐन वेळी निर्णय घ्यायला लागले तर मी वेळ न घालवता ते घेऊन				
3.2.0	टाकतो.				
3.2.८	माझे वेळापत्रक एकदा ठरले की मी त्यात कधी बदल करायचा व कधी बदल				
2.4.0	करायचा नाही ह्याची स्पष्टता मला असते.				
3.2.9	स्वतःचे निर्णय स्वतः घेऊ शकतो व अश्या निर्णयामध्ये कधी बदल करायचा व				
\ \dagger \tau.\f	कधी बदल करायचा नाही ह्याची स्पष्टता मला असते.				
3.2.20	मला जर पटले तर मी काम कितीही वेळ व कितीही वेळा करू शकतो.				
3.2.88	मला दुसऱ्याने कितीही कामे सांगितली तरी ती इतर माझ्या कामासोबत करून				
4.4.55	टाकता येतात.				
3.0.8	कोणत्याही विषयावर मला १००-१५० कल्पना १०-१५ मिनिटात सुचू शकतात.				
	दुसऱ्याने कल्पना सुचवल्या सुचवल्या ती थेट अथवा थोडेसे बदल करून मला				
3.0.2	वापरता येते.				
3.0.3	विविध क्षेत्रांमधील कल्पक कामांचा मी सतत अभ्यास करतो.				
2 10 17	एखाद्या विशिष्ट क्षेत्रातील कामाची पद्धत मला दुसऱ्या कोणत्याही क्षेत्रात वापरता				
3.0.8	येते.		<u> </u>		
3.b.G	उद्दिष्टं गाठण्यात कोणकोणत्या समस्या येतील व त्यातल्या कोणत्या				
ર.હ.પ	सोडवण्यासाठी नेहमीपेक्षा वेगळे मार्ग वापरावे लागतील, हे मला समजते.				
	समस्या सर्वांच्या जिव्हाळ्याची असणे, तिचे उत्तर सर्वांना पटेल व पचेल असे				
રૂ.७.६	मिळवणे, ती कमीतकमी साधने व कष्ट वापरून सुटेल व कार्यपद्धतीही सर्वांना				
	आवडेल अशा पद्धतीने समस्यापरिहाराच्या सर्व टप्प्यांवर मी प्रतिभा वापरतो.				
	,				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	२०. अति व्यवहारी असणे				
१.४.१	लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.				
१.४.२	माझ्या मनात त्या त्या क्षणाला कोणती भावना आहे हे मला समजते				
0.14.0	कोणत्याही भावनेचा काय उपयोग असतो हे मला समजते व त्यामुळे मी स्वतःला				
१.४.३	दोषी मानत नाही.				
१.४.४	कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अपेक्षा करत नाही.				
१.४.५	मनात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद द्यायचा हे समजते.				
१.४.६	अडचणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही.				
१.४.७	मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो.				
۲.۷.۷	माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो.				
3.3.8	कामाच्या गरजेनुसार कोणत्याही व्यक्तींची मदत मी कामात घेतो.				
	एखादे काम होणार नाही हे मला शक्यतो, योग्य कारणमीमांसा केल्याशिवाय,				
3.3.7	पटतच नाही.				
	विविध परिस्थितींमध्ये वेगवेगळ्या व्यक्तींनी कशी कामे घडवली हे मला माहिती				
3.3.3	असते व मीही काम होण्यासाठी विविध पर्याय वापरत राहतो.				
	माझे एखाद्या व्यक्तीशी पटत नसल्यास, त्या व्यक्तीपर्यंत माझा मुद्दा मी तिसऱ्या				
3.3.8	व्यक्तीची मदत घेऊन पोचवतो व तिचे सहकार्य मी कामात मिळवतो.				
રૂ.રૂ.પ	माझी कामे / उद्दिष्टे यांना पूरक संधी आणण्याची व्यवस्था मी सतत करत असतो.				
3.3.&	मी कोणत्याही व्यक्तीला काम देऊन कामात आनंदाने गुंतवू शकतो.				
	माझी चूक असेल तर मी ती दुरुस्त करेन हे मी समोरच्याला सहज पटवून देऊ				
3.3.0	शकतो.				
	एकमेकांपासून पूर्णपणे वेगळी उद्दिष्टे वा कामे असणाऱ्यांनाही मी माझ्या कामाशी				
3.3.८	जोडून घेतो किंवा त्यांच्या कामात माझे योगदान होत राहील याची काळजी घेतो,				
	वातू वता विकार वाच्या वर्गमात माझ वा चार्म हत्त रहित्य वाचा वर्गळ्या वता,				
	मला नकार मिळाल्यास, तो नकार देणाऱ्या व्यक्तीचे मतपरिवर्तन होईल यासाठी मी				
3.3.9	प्रयत्न करतो व त्याच्याकडून होकार मिळाल्यावर काम साध्य होईल असे पाहतो.				
V 2 9	समाजातील घडणाऱ्या घटना व त्यामागील कारणे मला माहिती असतात.		+ +		
0.4.5	आजूबाजूच्या परिस्थितीशी संबंधित लोकांच्या क्षमता व मर्यादा यांची जाण ठेवून				
8.2.2	मी उगाच दोष देणे टाळतो. त्यांच्या प्रगतीतील अडचणी समजून घेतो.				
	वृतपत्र व अन्य स्रोतांमधून मिळालेली माहिती यातूनच केवळ मत न बनवता स्वतः		+		
8.2.3	अनुभव घेणे मला जास्त गरजेचे वाटते व मी तसे करतो.				
8.2.8	मी समाजातील प्रत्येक गटांचा विचार करतो व परस्परविरोधी बाजू समजून घेतो.				
४.२.५	माझ्या छोट्या - मोठ्या सर्व कृतींचा समाजावर काहीतरी परिणाम होत असतो हे मी डोक्यात ठेवतो.				
-			+		
४.२.६	मी कोणत्याही विशिष्ट समाजाप्रती द्वेष बाळगत नाही, तर त्यांच्या उन्नतीसाठी काय				
5.\.\	आवश्यक आहे व त्यासाठी आधी काय झाले पाहिजे याचा विचार मी करतो.				
	इतर कोणासोबतही अन्याय होताना दिसल्यावर मी अस्वस्थ होऊन त्यावर उत्तर		+ -		+
8.2.0	शोधण्याचा प्रयत्न सुरू करतो.				
	कोणीही कितीही हास्यास्पद / अयोग्य प्रश्न विचारले तर त्याला योग्य पद्धतीने उत्तर		+ -		+
२.२.१	द्यायचा प्रयत्न करतो.				
<u> </u>	אודים איזען איייווי		1		

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
२.२.२	इतरांची कमीतकमी अडचण व जास्तीत जास्त फायदा होईल अशा पद्धतीने कामाचा प्राधान्यक्रम ठरवतो.				
२.२.३	माझ्या कामाबद्दल माहिती मिळण्याचा अधिकार समाजातील सर्वांना आहे असे मला वाटते.				
2.2.8	माझ्या कामाची माहिती व पुढचे नियोजन आवश्यक त्या सर्व व्यक्तींना मी स्वतःहून सांगतो.				
ર.ર.પ	स्वतः अथवा गटातील कोणी कामात कमी पडले तर सुधारणा करण्याची जबाबदारी गटाच्या वतीने, आवश्यक तिथे कोणाचीही मदत घेऊन पार पाडतो.				
ર.ર.६	इतरांचे नियोजनही चांगल्या प्रकारे पार पाडावे यासाठी मी मदत व प्रोत्साहन देतो वा योग्य पद्धतीने आग्रहही धरतो.				
२.२.७	नवीन जबाबदाऱ्या व आव्हाने आवर्जून स्वीकारतो.				
१.२.१	स्वतः पैसे कमवण्यासाठी प्रयत्न करतो.				
१.२.२	कुटुंबाचा / संस्था - कंपन्या अथवा देशाचा आर्थिक व्यवहार कसा चालतो व सध्याची स्थिती काय ह्याबद्दल मला माहिती असते.				
१.२.३	खर्चाचा ताळे-बंद नियमित ठेवतो.				
१.२.४	घरातील आर्थिक निर्णयांमध्ये सहभागी होतो/एकटा विचारपूर्वक निर्णय घेऊ शकतो.				
1	स्वतःचा दर महिन्याचा आर्थिक हिशोब ठेवतो.				
	सार्वजनिक कामांसाठी पैसा उभा करतो				
१.२.७	स्वतः पैसे कसे कमवायचे याचा विचार व उपक्रम करतो				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	२१. असुरक्षिततेची भावना				
५.०.१	मी जे वाटेल ते काम करण्यापेक्षा कामाचा दीर्घकालीन परिणाम पाहून काम				
	करण्याला महत्त्व देतो.				
	माझे काम इतरांना उपयुक्त व्हावे याची काळजी मी घेतो.				
4.0.3	माझे काम मी नसतानाही चालू राहावे यासाठी प्रयत्न करतो.				
	माझे जीवनध्येय (Life goal), जीविका ध्येय (career goal), शैक्षणिक ध्येयं				
५.०.४	(academic goals) व व्यक्तिमत्त्व विकसन ध्येय (personality				
۷.٥. ه	development goals) यात एकमेकांमध्ये व माझ्या एकूण आवडीनिवडींमध्ये				
	समन्वय असतो.				
۷.٥.۷	मी कोणत्याही कामाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी, सध्याचा परिणाम व १०-१५				
۷.٥.٩	वर्षांनंतर होणारा परिणाम यांच्याबद्दल मांडणी करू शकतो.				
૫. ૦.૬	मी उपक्रम कोणता झाला या पेक्षा परिणाम जो हवा होता तो झाला की नाही				
۷.0.٤	याला प्राधान्य देतो.				
/ - 10	प्रत्येक वेळी काम होत नाही म्हणून व्यक्ती बदलण्यापेक्षा, जिथे शक्य आहे तिथे, मी				
५.०.७	व्यक्तीचे शिक्षण होण्याला प्राधान्य देतो.				
	मला काय मिळते या पेक्षा ध्येयपूर्ती किती प्रमाणात झाली यावरून मी उपक्रमाचे				
4.0.८	यशापयश ठरवतो.				
	उद्दिष्ट काय ठरवले असता त्याचा आजूबाजूच्या परिस्थितीवर काय परिणाम होईल				
3.8.8	हे समजते.				
	उद्दिष्टाचे आवश्यक तेवढे टप्पे करून त्यासाठी काय साधने व कोणत्या प्रकारची				
3.8.2	माणसे जोडून घ्यायला लागतील असे मला समजते.				
	उद्दिष्टाच्या प्रत्येक टप्प्यासाठी कृतींचे विविध पर्याय गरजेप्रमाणे माझ्याकडे तयार				
3.8.3	असतात.				
	एकाच कामामधून अधिकाधिक प्रकारचे परिणाम साधता येतील अशी मी कृतींची				
3.8.8	्र कामाची आखणी करतो.				
	कोणत्याही प्रकारची कृती प्रत्यक्ष सुरू करण्यापूर्वी त्यासाठी साधनांची				
રૂ.૧.૫	जुळवाजुळव व माणसांची मानसिक पूर्वतयारी करता येते.				
	ज्या त्या क्षणी विशिष्ट कालावधीमध्ये मी काय काम करणार आहे याबद्दल माझा		+		
રૂ.ર.દ	विचार चालू असतो.				
	माझ्याबरोबर काम करणाऱ्या लोकांचे गुण व सर्व प्रकारच्या साधनांची उपलब्धता				
3.8.0	ह्याची पूर्ण माहिती मिळवून मगच नियोजनाला सुरुवात करतो.				
3.8.6	मला दोन कामांच्या वेळामध्ये तिसरे काम घुसवून पूर्ण करता येते.				
			+ +		1
3.2.8	काम योग्य प्रकारे चालू आहे अथवा नाही किंवा इष्ट परिणाम साधला जातो आहे				
,	अथवा नाही हे तपासण्याची रचना तयार असते व सहकायांना ती माहिती असते.				
	कामात कुठे सवलत घ्यायची, शिस्तीने जसे ठरले आहे तसे कुठे करायचे व कुठे		+ +		
3.2.2	नाविन्यास प्रोत्साहन द्यायचे ह्या बाबतीत वरिष्ठ, कनिष्ठ व सहकारी ह्यांच्यात समन्वय				
````	साधतो.				
3.2.3	इतरांना कामाची सोपवणूक (delegation) सहजपणे करतो.		1		
	वर्तमान व भविष्यकाळात विविध टप्प्यावर करावयाच्या कामाची गरजेपेक्षा जास्त		+ -		+
3.2.8	यादी तयार असते.				
3 2 4	कामांच्या यादीतील कामांचा प्राधान्यक्रम मला त्वरित ठरवता येतो.				
I	ठरवलेल्या कामाची टाळाटाळ मी करत नाही.		+ -		
7.1.4	कार्यवाहीमध्ये ऐन वेळी निर्णय घ्यायला लागले तर मी वेळ न घालवता ते घेऊन		+ +		+
३.२.७	टाकतो.				
	N17-111.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
3.2.८	माझे वेळापत्रक एकदा ठरले की मी त्यात कधी बदल करायचा व कधी बदल				
4.7.0	करायचा नाही ह्याची स्पष्टता मला असते.				
3.2.9	स्वतःचे निर्णय स्वतः घेऊ शकतो व अश्या निर्णयामध्ये कधी बदल करायचा व				
	कधी बदल करायचा नाही ह्याची स्पष्टता मला असते.				
1	मला जर पटले तर मी काम कितीही वेळ व कितीही वेळा करू शकतो.				
1 3 2 9 9	मला दुस्याने कितीही कामे सांगितली तरी ती इतर माझ्या कामासोबत करून				
4 , ,	टाकता येतात.				
4.8.8	पुढच्या ५ वर्षात मी काय करणार आहे यासाठी मी स्वप्ने लिहितो व काही अंदाज				
	मांडतो.				
	मी ज्या ज्या क्षेत्रांमध्ये काम करत आहे, त्यातील महत्त्वाच्या ऐतिहासिक घटनांची व				
4.8.3	बदल घडवण्याची क्षमता असणाऱ्या व्यक्ती / संस्था / संघटना वा अन्य घटकांची				
	मला कल्पना असते.				
	एखादी घटना कशी कशी घडत जाऊ शकते / एखादे उद्दिष्ट कसे कसे पूर्ण होऊ				
4.8.3	शकते, याबद्दल मला अंदाज मांडता येतो. ते उद्दिष्ट साध्य करण्याच्या पायऱ्या मला				
	स्पष्ट असतात.				
4.8.8	अमुक एका प्रकारे काम होणार नसेल किंवा उद्दिष्ट गाठले जाणार नसेल तर पर्यायी				
,.	मार्ग किंवा वेळापत्रक मला लगेच तयार करता येते.				
4.8.4	जगभरातील विविध संधींचा शोध घेऊन आवश्यक त्या गोष्टींचा स्वीकार मला				
,.	करता येतो.				
	पुढच्या १० मिनिटांमध्ये, दिवसभरामध्ये, आठवड्याभरामध्ये, महिन्याभरामध्ये,				
	वर्षभरामध्ये व ५-६ वर्षांमध्ये मी काय काय करणार आहे अथवा मला काय काय				
<b>५.</b> १.६	करावे लागणार आहे अशा कामांची वर्गवारी मला सहजपणे करता येते व अशा				
	विविध पातळ्यांवरील कामांमधील परस्पर संबंध मला सहजपणे शोधता येतो,				
	माझे जीवनध्येय मला माहिती आहे व ते गाठण्यासाठी आवश्यक ते नियोजन मी		+ +		1
6219	सतत करत असतो.				
	लोकांनी केलेली टीका किंवा वाईट अभिप्राय पचवता येतो.		1		
	माझ्या मनात त्या त्या क्षणाला कोणती भावना आहे हे मला समजते		1		
5.0.4	कोणत्याही भावनेचा काय उपयोग असतो हे मला समजते व त्यामुळे मी स्वतःला				
१.४.३	दोषी मानत नाही.				
१.४.४	कोणीही चुकला असेल तर त्याच्याकडून माफीची अपेक्षा करत नाही.				
	मनात भावना उत्पन्न झाली की त्यावर कसा प्रतिसाद द्यायचा हे समजते.		+		
	अडचणीच्या/प्रतिकूल प्रसंगी मी काम करताना खचत नाही.		1		
	•		+ -		+
१.४.७	मला राग अथवा कोणतीही भावना आली तरी मी ती योग्य प्रकारे व्यक्त करतो.				
१.४.८	माझे व्यक्त होणे चुकीचे असल्यास त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करतो.				+
	हाती घेतलेले काम मी नेहमी पूर्ण करतो.				
	स्वतःच्या क्षमतांवर विश्वास ठेवून आत्मविश्वासाने पुढे जाता येते.				+
	माझा दिनक्रम नियमित ठरलेला असतो. त्यानुसार मी काम करतो.				1
	मी ज्या तीव्रतेने निर्धार केला होता ती तीव्रता निर्धार पूर्ण होईपर्यंत राखता येते.				
٧.३. <i>५</i>	साधने, व्यक्ती, पद्धती यांना पर्याय शोधून व हवे तसे सहकार्य मिळवून मला माझे काम पूर्ण करता येते.				
४.३.६	मला पुष्कळ संयम ठेवून एखादे काम घाईमुळे न बिघडवता पूर्ण करून घेता येते.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
8.3.6	लोकांनी कितीही उलट-सुलट पटवायचा प्रयत्न केला किंवा माझ्या कामाला विरोध केला तरी मी जे स्वीकारले आहे, ते मला निर्भयपणे पार पाडता येते.				
4.3.8	मित्र, नातेवाईक, परिचित अशा वर्तुळातील कोणालाही अडचण आली तर काय मदत करता येईल असा विचार माझ्या मनात पहिल्यांदा येतो.				
4.3.2	कोणत्याही समाजगटातील व्यक्तींनी चीड येईल असे वक्तव्य केले तरी सुरुवातीला त्यांचे दु:ख काय असेल असे शोधावेसे वाटते.				
4.3.3	माझ्याकडून आर्थिक अथवा वेळेची मदत समाजातील उपेक्षित घटकांना व्हावी यासाठी मी संधी शोधतो.				
4.3.8	देशाची प्रगती कोणकोणत्या क्षेत्रांमध्ये व्हावी, यासाठी माझे सतत चिंतन चालू असते.				
4.3.4	समाजाचे आजचे, कालचे आणि उद्याचे शत्रू कोण; त्यातले अन्तर्गत व बाह्य कोण; अन्तर्गत शत्रूंचे मतपरिवर्तन व बाह्य शत्रूंचा प्रतिकार कसे करायचे यासाठी याचा अभ्यास व चिंतन चालू असते.				
<b>દ</b> .	मी घेतलेल्या निर्णयाचा अपेक्षित परिणाम झाला नाही तर स्वतःला दोष न देता मी त्या निर्णयाचे विश्लेषण करू शकतो.				
६.५.२	गटात काम करताना मी माझ्या निर्णयाचे श्रेय घेत बसण्यापेक्षा गटाच्या यशावर अधिक लक्ष केंद्रित करतो.				
દ્દ. ५. રૂ	माझ्या नजरेतील माझी किंमत ही माझ्या निर्णयांच्या बऱ्या-वाईट परिणामांवर अवलंबून नसते.				
६.५.४	पूर्वी घेतलेल्या निर्णयांच्या परिणामांचा आढावा घेताना, त्यात चुका काय झाल्या यावर लक्ष देण्यापेक्षा मी त्यातून काय शिकायला मिळाले यावर लक्ष देतो.				
દ્દ. પ. પ	माझ्या निर्णयांवरील टीका ही माझ्या वर टीका आहे असे न मानता मी स्वीकारतो.				
દ્દ. ધ. દ્દ	एखाद्या व्यक्तीच्या पदामुळे तिला घ्यावी लागणारी भूमिका आणि त्या त्या व्यक्तीची शैली अथवा स्वभाववैशिष्ट्ये यात मी फरक करू शकतो व स्वतःबाबतीतही अशी स्पष्टता मला असते.				
६.૪.१	एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून मी पाहतो.				
६.૪.૨	अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो.				
६.૪.३	मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो.				
६.૪.૪	गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो.				
<b>દ</b> .૪.૫	एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो.				
२.२.१	कोणीही कितीही हास्यास्पद / अयोग्य प्रश्न विचारले तर त्याला योग्य पद्धतीने उत्तर द्यायचा प्रयत्न करतो.				
२.२.२	इतरांची कमीतकमी अडचण व जास्तीत जास्त फायदा होईल अशा पद्धतीने कामाचा प्राधान्यक्रम ठरवतो.				
2.2.3	माझ्या कामाबद्दल माहिती मिळण्याचा अधिकार समाजातील सर्वांना आहे असे मला वाटते.				
२.२.४	माझ्या कामाची माहिती व पुढचे नियोजन आवश्यक त्या सर्व व्यक्तींना मी स्वतःहून सांगतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
२.२.५	स्वतः वा गटातील कोणी कामात कमी पडले तर सुधारण्याची जबाबदारी गटाच्या				
1.1.5	वतीने, आवश्यक तिथे कोणाचीही मदत घेऊन पार पाडतो.				
ર.ર.૬	इतरांचे नियोजनही चांगल्या प्रकारे पार पाडावे यासाठी मी मदत व प्रोत्साहन देती				
	वा योग्य पद्धतीने आग्रहही धरतो.				
	नवीन जबाबदाऱ्या व आव्हाने आवर्जून स्वीकारतो.				
	गटासमीर (मोठ्या, छोट्या) बोलता येतं.				
२.१.२	वैयक्तिक संवाद करून स्वतःच्या विचार व भावना पोचवता येतात व दुसऱ्याच्या				
	भावना व विचार समजून घेता येतात.				
	सर्व प्रकारच्या गोष्टी उत्तम रीतीने ऐकतो, समजून घेतो.				
	दुसऱ्यामुळे तयार झालेल्या अडचणी त्या व्यक्तीला न दुखवता सांगतो.				
	गटामध्ये कुणीतरी शांत बसले असेल तर त्यांना बोलण्यासाठी उद्युक्त करतो.				
	मला दुसऱ्याचे म्हणणे माझ्या शब्दात मांडता येते.				
२.१.७	मी संभाषणांमध्ये देहबोलीकडे काळजीपूर्वक लक्ष देतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
	२२. समाजऋणांची जाणीव नसणे				
, v o	एखादी गोष्ट तार्किकदृष्ट्या बरोबर आहे का नाही यापेक्षा समाज ती कशी स्वीकारेल				
4.8.8	यासाठी प्रयत्न करणे अधिक महत्त्वाचे वाटते.				
4.8.2	दोष असले तरी आपलेच लोक आहेत ही भावना सतत मनात असते.				
	समाजातील माझ्यापेक्षा वेगळ्या परंपरा, पद्धती अथवा विचारांनी वागणाऱ्या परंतु				
4.8.3	एकात्मतेसाठी काम करणाऱ्या कोणाशीही संवाद साधतो.				
4.8.8	इतिहास, भूगोल, कला, शास्त्र, पद्धती, रीती या सर्वांबाबत कुतुहल असणे व अनुभव				
٩.٥.٥	घेणे असे मी करतो.				
	देशाचे रूप नव्याने कसे आणायचे, कोणते आणायचे व त्यासाठी कोणते प्रयत्न				
4.8.4	करायचे हे मला माहिती असते. तसेच इतरांच्या प्रयत्नांनाही माझी भूमिका अनुकूल				
	कशी असेल हे मी पाहतो.				
4.3.8	मित्र, नातेवाईक, परिचित अशा वर्तुळातील कोणालाही अडचण आली तर काय				
4.7	मदत करता येईल असा विचार माझ्या मनात पहिल्यांदा येतो.				
4.3.2	कोणत्याही समाजगटातील व्यक्तींनी चीड येईल असे वक्तव्य केले तरी सुरुवातीला				
	त्यांचे दुःख काय असेल असे शोधावेसे वाटते.				
1	समाजातील उपेक्षित घटकांना आर्थिक वा वेळ देऊन मदत करतो.				
4.3.8	देशाची प्रगती कोणत्या क्षेत्रांमध्ये व्हावी, यासाठी चिंतन चालू असते.				
	समाजाचे आजचे, कालचे आणि उद्याचे शत्रू कोण; त्यातले अन्तर्गत व बाह्य कोण;				
4.3.4	अन्तर्गत शत्रूंचे मतपरिवर्तन व बाह्य शत्रूंचा प्रतिकार कसे करायचे यासाठी याचा				
	अभ्यास व चिंतन चालू असते.				
४.२.१	समाजातील घडणाऱ्या घटना व त्यामागील कारणे मला माहिती असतात.				
8.2.2	आजूबाजूच्या परिस्थितीशी संबंधित लोकांच्या क्षमता व मर्यादा यांची जाण ठेवून				
٥.١.١	मी उगाच दोष देणे टाळतो. त्यांच्या प्रगतीतील अडचणी समजून घेतो.				
8.2.3	वृतपत्र व अन्य स्रोतांमधून मिळालेली माहिती यातूनच केवळ मत न बनवता स्वतः				
	अनुभव घेणे मला जास्त गरजेचे वाटते व मी तसे करतो.				
8.2.8	मी समाजातील प्रत्येक गटांचा विचार करतो व सर्व बाजू समजून घेतो.				
8.2.4	माझ्या छोट्या - मोठ्या सर्व कृतींचा समाजावर काहीतरी परिणाम होत असतो हे				
	मी डोक्यात ठेवतो.				
४.२.६	मी कोणत्याही विशिष्ट समाजाप्रती द्वेष बाळगत नाही, तर त्यांच्या उन्नतीसाठी काय				
-1,1,1	आवश्यक आहे व काय झाले पाहिजे याचा विचार करतो.				
8.2.0	इतर कोणासोबतही अन्याय होताना दिसल्यावर मी अस्वस्थ होऊन त्यावर उत्तर				
	शोधण्याचा प्रयत्न सुरू करतो.				
२.२.१	कोणीही कितीही हास्यास्पद / अयोग्य प्रश्न विचारले तर त्याला योग्य पद्धतीने उत्तर				
	द्यायचा प्रयत्न करतो.				
2.2.2	इतरांची कमीतकमी अडचण व जास्तीत जास्त फायदा होईल अशा पद्धतीने				
	कामाचा प्राधान्यक्रम ठरवतो.				
2.2.3	माझ्या कामाबद्दल माहिती घेण्याचा अधिकार समाजाला आहे असे वाटते.				
2.2.8	माझ्या कामाची माहिती व पुढचे नियोजन आवश्यक त्या सर्व व्यक्तींना मी स्वतःहून				
	सांगतो.				
२.२.५	स्वत: वा गटातील कोणी कामात कमी पडले तर सुधारण्याची जबाबदारी गटाच्या				
	वतीने, आवश्यक तिथे कोणाचीही मदत घेऊन पार पाडतो.				
ર.ર.६	इतरांचे नियोजनही चांगल्या प्रकारे पार पाडावे यासाठी मी मदत व प्रोत्साहन देती				
	वा योग्य पद्धतीने आग्रहही धरतो.				
२.२.७	नवीन जबाबदाऱ्या व आव्हाने आवर्जून स्वीकारतो.				

	त्या त्या वाक्यासमोरील योग्य तो पर्याय निवडा	नेहमी	कधी कधी	क्वचित	कधीच नाही
२३. जुने चालू ठेवण्यात समाधानी असतो.					
3.६.१	मला नवनवीन व्यक्तींना भेटणे व नवनवीन कामाच्या पद्धती, प्रयोग समजावून घेणे आवडते.				
3.६.२	इतरांच्या पराक्रमाच्या नव्या नव्या गोष्टी समजून घ्यायला मला आवडतात.				
3.६.३	नवीन संधी आल्यावर ती का घेतली पाहिजे व कशी आणि कधी घेता येईल, हा विचार मी आधी करतो, आणि त्यानंतरच संभाव्य अडचणींचा विचार करतो.				
3.६.४	जे चालू आहे, त्यातील भविष्यकाळात काय टिकणार नाही याचे मी अंदाज बांधतो.				
1	नवीन गोष्टी जुन्या गोष्टींमध्ये बेमालुमपणे मिसळून टाकणे मला जमते.				
3.8.8	मी कोणीतरी कामे सांगण्याची वाट पाहात नाही.				
3.8.2	माझे मित्र स्वस्थ बसले असतील तर मी त्यांना सोबत घेऊन कोणता तरी नवाच उद्योग मी करतो.				
	गेल्या तीन महिन्यात मी काय काय केले व का केले हे मी सहज सांगू शकतो.				
3.8.8	भांडणे झाली तर मी सोडवायला जातो.				
રૂ.૪.५	माझ्या मतांचा अनेकांनी विरोध केला असताना सुध्दा मी माझ्या मतावर ठाम राहून जे ठरले असेल ते घडवून आणतो.				
3.८.१	एखादे काम अगदी अचूकपणे पूर्ण झाले तरी मला थोडेसे असमाधान असतेच व पुढच्यावेळी ते काम अजून उत्तम कसे होईल याची कल्पना करणे मी लगेचच सुरु करतो.				
3.८.२	इतरांनी केलेल्या पराक्रमाने मी सुद्धा तसा पराक्रम करण्यासाठी काय काय केले पाहिजे असा लगेच विचार सुरु करतो.				
3.८.३	एखादे काम दहापटींनी वाढवायचे कसे याच्या पाय्या / टप्पे मला मांडता येतात.				
3.८.४	एखादे काम सुरू करताना ते कितीही छोट्या प्रमाणात सुरू झाले तरी मला अडचण नसते. ते काम मी हळू हळू मोठे करत जातो.				
રૂ.૮.પ	माझ्या सध्याच्या ताकदीच्या किंवा क्षमतेच्या थोडी पलीकडे असणारी आव्हाने कोणती हे मला माहिती असते व त्यासाठी माझ्या कामांच्या यादीत संधी ठेवलेली असते.				
રૂ.૮.૬	फक्त माझ्या एकट्याच्या पातळीवरचा विचार न करता मी अनेक (२०/५०/१०० इ.) लोकांच्या क्षमता वापरून काय मोठे ध्येय गाठता येईल असा विचार करतो				
3.८.७	यशस्वी देश / व्यक्ती / संघटना यांच्या इतिहासाचा व गुणांचा मी विविध स्रोत वापरून सतत अभ्यास करतो.				
६.૪.१	एखाद्या बदलाकडे समस्या म्हणून न पाहता विकासाची संधी म्हणून मी पाहतो.				
£.४.२	अपरिचित परिस्थिती अथवा वातावरणात काम करण्याचा प्रसंग ओढवल्यावर मी शांत राहून उत्तरे शोधतो.				
£.Y.3	मी घेतलेला निर्णय चुकला असे लक्षात आल्यावर मी ते स्वीकारून आवश्यक ते बदल कोणतीही खळखळ न करता करू शकतो.				
६.४.४	गरजेप्रमाणे मी नवीन कौशल्य अथवा माहिती पटकन आत्मसात करतो.				
६.૪.५	एखाद्या कामात प्रतिभा किंवा नवीन पद्धतीचा विचार करणे गरजेचे असल्यास मी स्वेच्छेने त्याबाबतीत प्रयोग करून नवीन उत्तरे शोधतो.				